SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVII. 3236 SO. HALSTED STREET, Chicago, Ill. Penktadienis Lapkričio-Nov. 21 d., 1030 m. KAINA 5 CENTAI. No. 47

Nauji Lenkų "Kaltinimai" Lietuvai

Lietuva Dalyvaus Pasaulinej Parodoj 1933

PARODOS REIKALU RUPINSIS B. K. BALUTIS KONTAKTE SU CHICAGOS LIETUVIAIS

Chicagos Lietuvių Vaizbos Buto ir Universal State Banko prezidentas, kuris taip pat yra ir 1933 metų Pasaulinės Parodos Chicagoje Lietuvių Sekcijos pirmininkas per p. J. P. Varkalą gavo nuo Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerio Dr. D. Zauniaus sekančio turinio laišką:

LIETUVOS RESPUBLIKA
UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIJA

REPUBLIQUE DE LITHUANIE
MINISTERE DES AFFAIRES ENTRANGERES

Nr. 19329
Kaunas, 1930 m. spalių mėn. 31 d.

Gerbiamasis,

Turiu garbės Tamstai pranešti, kad Chicagos pasaulinės parodos lietuvių sekcijos įgaliotinis p. Varkala tarėsi su Lietuvos Vyriausybės atstovais del Lietuvos dalyvavimo Chicagos pasaulinėj parodoj 1933 m. ir kad Lietuvos Vyriausybė principialiai sutiko dalyvauti.

Lietuvos įgaliotam ministeriui ir nepaprastam pasiuntiniui Jungtinėse Valstybėse p. K. B. Balučiui bus pavesta rupintis parodos reikalais glaudžiame kontakte su Chicagos pasaulinės parodos lietuvių sekcija.

Lietuvos Vyriausybės vardu širdingai dėkoju lietuvių sekcijai už pažadėtą per p. Varkalą pagalbą ir tikiuosi, kad ypatingai dėka musų brolių amerikiečių pastangoms Lietuvos skyrius parodoje bus vienas iš įdomiausiųjų.

Teikitės priimti, pone Pirmininke, mano didžios pagarbos pareiškimą.

DR. D. ZAUNIUS,
Užsienių Reikalų Ministeris.

J. M.
Ponui J. J. Eliasui,
Chicagos Pasaulinės Parodos
Lietuvių Sekcijos Pirmininkui
Chicago, Ill.

Labiau kontroliuos paleistus atostogų kalinius

Kadangi tankiai pasitaiko, kad kaliniai paleisti į atostogas padaro apiplėšimų, pasislepia ir nebegrįšta į kalėjimą. Kad galėtų juos greičiau sugauti, kriminalinė policija kreipėsi į atatinkamą įstaigą su paraginimu, kuris skamba taip: "Iki šiol apie kalinius leidžiamus atostogų iš kalėjimo kriminalistinei policijai nieko nepranešdavo. Dažnai pasitaiko, kad paleisti atostogų kaliniai daro įvairius nusikaltimus. Kriminalinė policija, nežinodama apie vieno ar kito kalinio iš kalėjimo išėjimą, negali jų sekti.

Prašau atatinkamai patvarkyti, kad leidžiami atostogų iš kalėjimo kaliniai, kur yra vietoj kriminalinės policijos rajonai, užpildžius tam tikrą lapelį butų pasiųsta leidžiamieji su lapeliais rajonui. Kur vietoj kriminalinės policijos nėra — butų siunčiami tik lapeliai atatinkamam kriminalinės policijos rajonui.

Kriminalinė policija, be to, kad jau turės galimumo paleistąjį sekti, dar turės galimumo paleistąjį, jei jis dar bus nefotografuotas ar daktyloskopuotas, fotografuoti ir daktyloskopuoti. Nes dabar jei kalinys iš atostogų negrįšta, tai kriminalinė policija neturi galimumo gauti pasislėpusiojo labai svarbių identifikavimui reikalingų priemonių, butent, fotografijos ir pirštų antspaudų. Kalėjimai leidžiamiems kaliniams atostogų reikalingus užpildyti lapelius (mėlynos spalvos) gaus iš kriminalinės policijos valdybos.

Manoma, kad įvedus tokią procedurą, daug sunkiau galės pasislėpti.

Studentų riaušės Berlyne

BERLYNAS, Vokietija, lapkričio 11. — Šiandien švenčiant paminėjimui 12 metų karo paliaubų, kilo susirėmimas tarpe socialistų ir fašistų studentų, įtužę užbarikadavo gatves ir sustabdė visą trafiką. Po valandai policijai pasisekė riaušininkus išvaikyti.

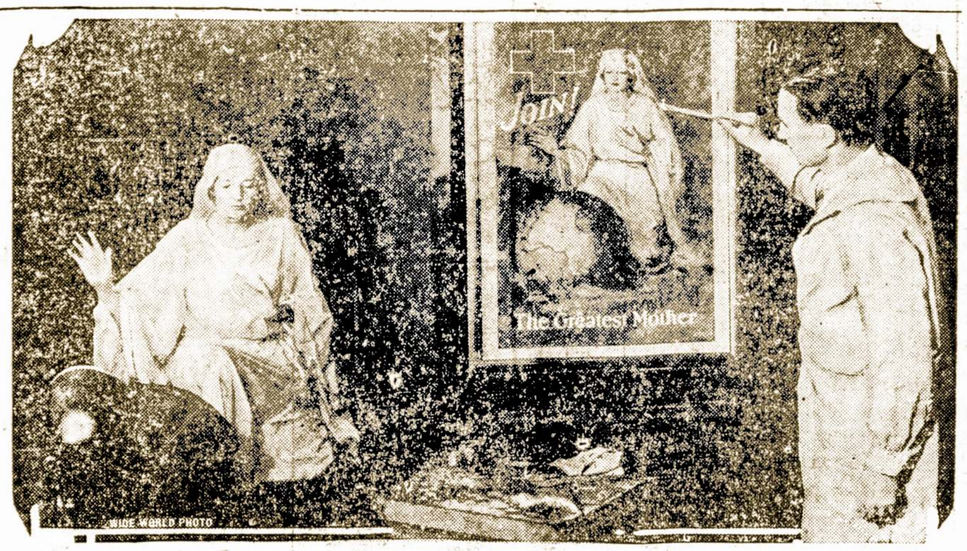

Lawrence Wilbur piešinys Raudono Kryžiaus vajui nuo lapkričio 11 iki 27. Šimtai tukstančių išsiuntinėta po visas Suvienytas Valstijas.

VAGIŲ GAUJOS VADAS —MOTERIS

1927-1929 metų bėgy Kauno mieste ir apylinkėj pasitaikė apie 40—50 panašių didesnių ir mažesnių vagysčių, kurių tarpe buvo pavogta 17 kiaulių, 98 vištos ir kitų įvairių daiktų viso vertėje 10,000 litų.

Kadangi vagystės pasitaikė beveik vienoj apylinkėj ir panašios rušies, tai buvo manyta, kad čia darbas vienų ir tų pačių asmenų, kriminalinė policija pasikvietė aukštesniosios policijos mokyklos auklėtinius vieną naktį padavė piktadarių sekimą. Sekimo metu aukštesniosios policijos mokyklos auklėtinis Saukovas Antanas, Utenos ir Darbininkų gatvių kertėj sulaikė beeinant Ramanauską Petrą ir Ramanauską Kazį, nešinus po druskinį maišą, kurių viduje rasta liekanos suteptų vištinių plunksnų, pusė kumpio, aštrios replės ir geležgalis užraktams laužyti ir lentinis peilis. Kartu su jais buvo areštuotos Ramanauskienė ir Milaitė M., kuri 1926 m. susipažinusi su Ramanausku P. Šiauliuose, pastarajam pas ją apsigyvenus, jiedu turėjo artimus ryšius. Ji savo sugyventoją prikalbėjusi, šis savo brolį vogti. Ji jiems nurodydavusi, kur eiti, o jeigu nepasitikėdavusi jais, eidavusi kartu. Jie gi jos įsakymus ištikimai pildydavę.

Kauno apygardos teismas Miliutė Marę nubaudė 4 metais sunkiųjų darbų kalėjimu ir kaipo svetimšalę, atlikus jai bausmę — ištremti iš Lietuvos, uždraudžiant jai Lietuvon grįšti, o Ramanauskus Kazį ir Petrą po 3 metus sunkiųjų darbų kalėjimu.

Minėtoji gauja padavė Respublikos Prezidentui malonės prašimus, bet visus juos atmetė.

Dr. Micuta, centr. statistikos biuro direktorius, pakviestas dalyvauti, kaipo ekspertas latvių-lietuvių derybose.

UŽPUOLIMAS ANT A. VOLDEMARO?

Kretingoj pasklido gandai, kad Plateliuose vėl įvykęs incidentas (nesusipratimas) su prof. Voldemaru. Prieš kelias dienas prof. Voldemaras išėjęs pasivaikščioti su savo žmona. Kaip paprastai, iš tolo juos lydėdavo vienas uniformuotas policininkas ir vienas žvalgybininkas civiliais rubais apsirengęs. Jiems einant vieškeliu pravažiavo du dviratininku. Vėliau tie patys dviratininkai vėl sugrįžę sustojo ir pradėjo su prof. Voldemaru kalbėti. Policininkai dviratininkus sulaikė. Prof. Voldemaras del to su policininkais susiginčijo. Tačiau šie griežtai pareikalavo iš dviratininkų dokumentus, padarė jiems asmens kratas ir surado prof. Voldemarui adresuotą laišką. Tame liaške buv. Plungės veikėjas G. rašo maždaug taip: "Nebijok, viskas bus gerai." Kol ėjo kratos ir dokumentų tikrinimas, Voldemaras pats nuėjo į miestelį ir iš pašto davė ministeriui tokio turinio telegramą: "Mane užpuolė kely du vyrai, vienas policininku apsirengęs, kitas — civiliai. Prašau mane apsaugoti." Iš Kauno atėjo įsakymas visą įvykį smulkiai ištirti ir pranešti. Žvalgybos valdininkas turėjęs daug darbo, nes visas pranešimas vos tilpo į 7 puslapius. "Žemaitis."

Federaliai agentai sučiupo 14 oro šmuglerių

DETROIT, Mich., lapkr. 18. — Čionai tapo sugauta 14 orlaivininkų, kurie orlaiviais vežė degtinę į Jungtines Valstijas. Sakoma, kad nuo pereito balandžio mėnesio 60 orlaivių, kurie šmugeliavo degtinę į įvairias valstijas. Spėjama, kad kas mėnesis tokiu budu įveždavo į Jungtines Valstijas 1,800 dėžių degtinės.

Ukrainiečiai šaukiasi pagelbos!

Lietuvių-Ukrainiečių draugija iš Lvovo gavo trumpą laišką, kuris taip pat pasiųstas yra visur gyvenantiems ukrainiečiams ir jų draugams. Laiško turinys yra toks:

"Iš visai tikrų šaltinių gauta žinių, kad lenkai lapkričio mėn. 1 d. ruošiasi padaryti visą eilę provokacinių žygių: sugriauti paminklus, išniekinti lenkų karių kapus ir visą tą darbą užmesti mums, kad butų duota lenkams progos su dar didesniu žiaurumu persekioti mus. Perduokite šią žinią visur, kur tik galima, nes mes neturime galimumo nei rašyti, nei kalbėti. Sunkiai sužeistieji, kurių priskaitome tukstančius, negauna jokios medicinišKos pagelbos, nes lenkai gydytojai atsisako padėti, o ukrainiečių policija neleidžia. Tik vakar vienam musų gydytojui kartu su vyskupu Butki pavyko išvykti į provinciją. Visų vyskupų ir metropolito laiškai į liaudį policijos konfiskuoti. Prašome kreiptis į tarptautinį raudonąjį kryžių Ženevoje, kad suteiktų pagelbą sužeistiesiems. Padėtis be galo sunki.

Pasistenkit, kad jusų profesoriai kolektyviai kreiptųsi į viso kulturingo pasaulio profesorius informuodami juos apie musų krašto žmonių vargus."

PASAULIS STEBISI IŠ LENKŲ PASIELGIMO

"Kolnische Zeitung", svarstydamas negirdėtus persekiojimus ukrainiečių Rytų Galicijoj, pareiškia, kad uniformuoti lenkų valstybės atstovai — policija ir kariuomenė paskutinėmis savaitėmis veda pasibaisėtiną kovą su ukrainiečiais gyventojais. Šita kova peržengė savo kulminacinį punktą. Tos kovos toleravimas ir turinčios pritenzijų į vakarų pasaulį Lenkijos pusės turi sukelti nusistebėjimo ir susijaudinimo.

Buk Neleido Pasikalbet Su Savais Kaune

Amerikoje išeinanti lenkų laikraščiai paskleido naują sensaciją, buk Lietuva vėl pradėjo persekioti jų kilmės žmones.

Iš Varšuvos atėjusi telegrama kokio ten Kaune gyvuojanšio komiteto gelbėti Lietuvos lenkams. Toj telegramoj atpasakojama sekantis "baisus" nusižengimas.

Rygoj įvykęs lenkiškų mažumų kongresas, kuriame dalyvavo atstovai iš Vokietijos Kachmarek ir Dominirski, o iš Chechoslovakijos — Chabot ir Junga. Grįžtant namo pastarieji atstovai buvę sustoję Kaune. Čia jie pareiškė noro pasimatyti su vietiniais lenkais ir atlikti bendrą konferenciją. Tačiau Lietuvos valdžia neleidusi to įvykinti. Net gi stoty jiems buvę nevalia šnekučiuotis lenkiškai su atvykusiais pasveikinti juos Kauno lenkais.

Tokios tai rųšies yra "didieji" lenkų persekiojimai Lietuvoj. Sekanti kartą Varšuvos agenutra turėtų sugalvoti ką nors rimtesnio. Grįžtanti iš Rygos delegatai, beabejo, pasmerkusieji Lietuvą už nenusileidimą Varšuvai. Vargiai ar užsipelnė sakyti prakalbas Kaune ar kitam Lietuvos mieste.

Pabaltijos turizmo propagandos biuras

Vakar Taline įvyko pasitarimas dėl turizmo propagandos Pabaltijo valstybėse. Pasitarime dalyvavo Estijos švietimo ministeris Hynerson, Latvijos pasiuntinys Zarinš, suomių pasiuntinybės sekretorius, Estijos ir Suomijos keloinių biurų atstovai.

Laikraščiai praneša, kad pasitarime nutarta steigti Paryžiuj ir Londone informacijų biurus, kurie pasivadins Baltijos valstybių turizmo ir kelionių informaciniais biurais. Jie teiks informacijų apie Lietuvą, Estiją, Latviją ir Suomiją. Biurų išlaidas padengsiančios, bendrai, kalbamos keturios valstybės.

KAS YRA TAS LITVINOV?

Amerikos lietuviams šis žodis suprantamas. Jis reiškia ryšį su musų tauta. Bet ar ištikro dabartinis Sovietų užsienių reikalų komisaras galėtų but lietuvių kilmės? Ne, jis yra žydas. Prieš karą buvo Anglijoj, kaipo vienos rusų firmos atstovu. Vadinos jis "Mr. Harrison" ir lakstė iš vienos krautuvės į kitą.

Čia jis apsivedė su angle, gana turtingų tėvų. Abu apsigyveno gražiam palociuj, nors viešai perdaug nesirodė. Įvykus perversmui baltieji rusai parinko jį sekti bolševikus. Litvinov taip gerai "dirbo," kad už trumpo laiko tapo sovietų atstovu Londone.

Litvinov dabar vieši Genevoj, kur turi prisiklausyti visokios kritikos.

Pilsudskis laimėjo rinkimus ir dabar jau galėsią dukti labiau negu pimiau.

Bet lazda turi du galu. Kar tais jam gali ji atsisukti.

Lenkai smerkia kongr. T. Britten

Sako varąs priešlenkišką agitaciją.

Nelebai seniai Washington Herald'e pasirodė straipsnis atstovo iš Illinois p. F. Britten, kuriame jis tikrina jog, taip vadinamąsis "Lenkiškas karidorius" turės grįžti vokiečiams. Susidariusi ekonominė padėtis yra nepakenčiama. Naudą, kurią lenkai turi iš koridoriaus neatsverianti bendrų nuostolių, kokius turi Europa. Žinoma, p. Britten siulo panaikinti koridorių.

Apart to, minėtas atstovas spelioja, jog ir Rusija, pasiliuosavus nuo bolševizmo, niekad neužleis Lenkijai tų žemių, kurias jie pasigrobė.

Šitokios dvasios straipsnis begalo sukiršino Chicagos ir kitų miestų lenkus. Pasipylė protestai ir rezoliucijos, po kuriomis pasirašė Lenkų abu susivienijimai ir daugybė kliubų. Atstovas Britten išvadinamas neišmanėliu, Lenkijos priešu ir tt. Jam netgi grąsinama kerštu, jeigu jis nepaliaus kritikavęs.

Lenkai gindami save tikrina, jog koridorius buvęs nuo jų pagrobtas ir jie po pasaulinio karo susigrąžinę. Vokiečiams jis neikad teisėtai nepriklausęs. Kaip, girdi, galima tas žemes vėl iš lenkų atimti.

Bet, Vilnius, seniau irgi priklausė lietuviams, tačiau lenkai tik keliolika metų atgal kaip pasigrobė ir nenori grąžinti Lietuvai.

PROVIDENCE, R. I. lapkr. 18. — Penki ginkluoti banditai užklupo Hood Milk Co. ofise 20 dirbančių žmonių. Nors ir buvo dienos laikas, bet spėjo iš tenai dirbančių išplėšti $8,000. Piktadariai nepagauti.

Voldemaras Atsako Tautininkų Vadams

Įvykusioj Kaune Tautininkų partijos konferencijoj dalyvavo nemažas burys Voldemaro šalininkų, kurie reikalavo, kad jų vadui butų leista išreikšti savo nuomonę. Atidarant visą šitą bylą valdžios atstovai prasišalino. Kunigas Mironas, tilpusioj pereitam "Sandaros" num. kalboj išdėstė Voldemaro prasižengimus.

(Tąsa iš pereito num.)

2 suvažiavimo diena.

Pradžia 13 val. 25 min. Pirmininkauja p. Rusteika. Žodis duodamas prof. Voldemarui.

VOLDEMARAS — Prašau ramaus atsidėjimo, kad butų galima sužinoti tiesą iš pirmųjų šaltinių. Pamatinė kryptis žinoma. Kalbėsiu papildymui vaizdo, kurį nutylėjau arba neteisingai atpasakojo Mironas. Mironas sakęs, kad jam buvę nemalonu ir sunku kalbėti del santykių su Prezidentu, man dar sunkiau kalbėti. Aš laikiau dek. Mirona vienu iš geriausiu savo draugų, dabar jau nebelaikau, jis man mirė. Pergyvenau didelį apsivylimą. Aš paskutinį kartą su dek. Mironu kalbėjau buvo 22-23 rugpiučio pereitų metų. Gatvėj mačiau, bet nekalbėjau. Jis vengė su manim kalbėtis, nors buvo progų. To dek. Mironas nepadarė. Jei politiniai priešai mane pasikvietė, pasveikino su šventėmis Turauskas, tai ir dekanas Mironas neturėjo manęs vengti. Musų nelaimė, kad yra savimeilė. Man pasakė, kad geriau susitikti su opozicinieriais — Kairiu, Sleževičiu. Aš pasakiau: "žmogus mirė." Į Prezidenturą negalėjau eiti.

Vakar Mironas su širdgelametė įtarimą, kad po krizės gavo iš mano šalininkų labai negražių vaizdų. Kas tuos vaizdus platino? Tokį platinamo lapelį parodė man p. Tubelis ir tik iš jo aš mačiau. Pradėjau teirautis. Per kurį laiką man nurodė, kur galima rasti. Nesenai buvo gadzinkos sudėtos, čia Kaune, kurias ateitininkai giedodavo. Policijos įsakyta, kad negiedotų. Pikti įvykiai mane įtikino, kad tai iš labai rimtų šaltinių, kurį tik dek. Mironas supras. Per vienus pusryčius, negaliu tam netikėti: "Tave pakarti reikia, tu užvirei." Mironas iš vietos: "Ar tai dokumentas?" — Voldemaras: "Čia taip sau."

Iš Mirono vakarykščio atpasakojimo įvyko visai del menkniekio. Išeina taip, lyg nieko neatsitiko, eilinis nesusipratimas, galima išlyginti. Kaltė mano, kuri privertusi Centro Valdybą kreiptis į Garbės Teismą, nes aš pradėjęs opozicinį veikimą.

Diplomatiniame Korpuse vaikščioja dvi versijos apie krizę. Nei viena nei kita neteisinga. Nesigilinsiu į smulkmenas. Aštrioj formoj krizė atsistojo, ankščiau prieš metus. Prieš Velykas Musteikis daug pradėjo pasakoti, kas dedasi prizidenturoj. Rinktos žinios apie Prezidentą, aš sakiausi nenoriu nieko žinoti, nė klausyti, kad nors mane nori pašalinti per žvalgybą. Sakiau: "Ateis išvysiu." Buvo mėginimų. Universiteto statutas? Visai realioj formoj pasireiškė krizis prieš Velykas. Buvo svarstytas laiko darbininkų samdymo įstatymo projektas. Gavau iš prezidenturos nepasirašytą projektą atgal su ilgu raštu persvarstyti. Prie pirmos progos paklausiau p. Prezidento ar norima mane išprovokuoti atsistatidinti, ar tuo tikslu grąžinta? Jei kaip parlamente, tai turiu atsistatidinti. "Ne atsistatidinti nėra tikslo, atsakė Prezidentas."

Vilnis augo. Kalbos tirštėjo, perėjo į svetimą spaudą. 14 rugpiučio, kada turėjo buti Lautinė šventė, atvyksta iš Palangos Prezidentas. Aš sakau: "Kas daryti, kad mane norima versti?" Aš pasakiau, kad galima versti ir be "dvorcovos revoliucijos." Man pranešė 12 ar 15 d., kad mano nuvertimą nutarta atidėti ki rudens. (iš vietų dokumentų, kur dokumentai?). Visi ie žmonės gyvi... (iš vietų: tame dokumentai?) Tas žmogus, kuris pranešinėjo, pasakė, kad bute mane seka. Jis pasakė, kad 80-90 nuošimčių atatinka tikrenybei. Aš pasakiau Prezidentui klausimą: ei skirtis—skirkimės. Jei pasakys pasitraukti, aš pasitrauksiu. (Mironas iš vietos: švenas dalykas"). (salėj šaukia: dokumentų, dokumentai kane?). Dokumentų... karščiuojasi... žmogų tinkamomis sąygomis paversti... galima visuomet... Jei bus garantuota, kad komendatura neištrems, aš su jo parašu pristatysiu (iš vietų: "valdžios dalykas"). Sakiau Prezidentui. Mano pareiga pasitraukti... Visada po priesaikos paversiu gyvą žmogų dokumentu... (salėj juokas).

...Prezidentas pasakė, turįs išvažiuoti. Atėjo Ženevos senija. Prieš išvažiuojant Slabadoj įvyko žudų muštynės. Mironas tiksliai pasakė: jei neturi pasitikėjimo, nevažiuok. Žydai parašė skundą. Reikia kas nors padaryti. Aš jei reaguoti, kaip valdžia gali reaguoti, turėjau nubausti atatinkamą viršininką. Parinkimas žmogaus turi buti ryškus, ne mažas policininkas. Atleisti ministerį perdaug. Liktų vidutinis kelias — atleisti departamento direktorių Staškevičių. Jei nubaus eilinį policininką, pasakys: "strieločnik vinovat." Žydas Gruzenbergas Rygoj rengė skundą. Policinė atsakomybė visame pasaulyje praktikuojama, viena ranka glostyti, kita... Vokietijos delegacijos pavyzdys (plačiai kalba)... Prancuzų valdžia reaguoja, pašalindama prefektus. Politika reikalauja tokių satisfakcijų. Staškevičius lieka. Apie rengiamą žydų pogromą buvo Berlyne ankščiau žinoma prieš dvi savaites. Aš iš Berlyno sužinojau (vilkai rengė). Gruzenbergui rašyta, kad čia lenkų darbas. Pranešinėjo, kad bus atentatas. Jo žiniomis, buvo lenkų rezidentas, kuris viską čia diriguoja. Po atentato vienas pažįstamas man pranešinėjo, kad daug iš vidaus prisidėta iš valstybinių įstaigų. (salėj šukiai: "vilkai"). Aš gavau tokių nurodymų, pradėjau teirautis. Tą dieną buvo tik vienas policininkas ir nei vieno slaptos policijos agento. Buvo platus dalyvavimas pogrome. Po išėjimo auka to atentato policininkas. Teisme sako, ne tas, kaltininko nėra. Atmosfera Vidaus Reikalų Ministerijoj tiršta, Staškevičius reikia paleisti, jam išreikšti politinį nepasitikėjimą. (salėj: "iš vilkų").

Vasaros metu atskirų kabineto narių pasielgimai rodė, krizę artėjant. Universiteto statuto klausimas, iš esmės tiksliai atpasakotas. Viena keista. Po tautos šventės pas mane buvo Faidutti, prisiminė apie statutą paklausė: "Ar bus, ar pasirašys Prezidentas." Aš sakiau, pasirašys. Po to, kaip teko skristi Palangon 10 rugpiučio važiuoju. Vilkaviškyje radau Faidutti. Jis man sakęs buvęs pas Prezidentą. Aš nustebau. Svietimų valstybių atsctovai tegali prieiti prie Prezidento tik per Užsienių Reikalų Ministerį...(salėj: Oho!)... Tokia bendra tvarka (Vienas iš dalyvių: "Ar Tamstos?")... Epizodas klausimo neišsemia.

Prieš skrisiant į Palangą, Aleksa atėjo 23 rugpiučio, kalbėjo apie krizę. Kokių priemonių reikia griebtis... Kriščiukaitis... Mironas buvo jo klausimą pakėlęs. Tai Tribunolo klausimas. Buvo dvi bylos: 1. Rusų metropolito skundas ir 2. karo žinybos. Sprendimas buvo skandališkas. Byla buvo apskųsta. Pravoslavų parapija pareiškė, kad cerkvė esanti privatiška nuosavybė. Ginčas buvo sprendžiamas civiliniame teisme. Iš Taikos Teisėjo byla pateko į Vyriausį Tribunolą. Vyriausias Tribunolas nutarė bylą panaikinti. Motyvuota, kad byla priklauso Vidaus Reikalų Ministerijai. Sprendimas but sudaręs Tautų Sąjungos Mažumų Komisijai nepakenčiamą padėtį. Aš nenorėjau, kad byla sudarytų man politinių sunkumų. (iš vietų: "Vidaus dalykas").... Aš tada pareikalavau p. Žilinskio paliuosuoti Kriščiukaitį.

Išvykau Ženevon. Tenai gavau laikraščius iš Rygos, kur pasakyta, kad mano 18 val. atėjo, busiu paliuosuotas, ir "G. V." organizacija busianti panaikinta. Žinią prisiuntė Zaunius ir laišku pranešė, kad Prezidentas Universiteto statuto nepasirašys ir nori kalbėti ne su manim, bet su Ministerių Kabinetu. Todel skubinau važiuoti į Lietuvą. Išvažiavau šeštadienį, nors Briandas kvietė pasilikti vakarienei. Atvažiavus paaiškėjo dalykai del statuto. Šalia girdžiu gandus del Kabineto krizio. Kėdainiuose buvo pulko šventė, buvo pareikšta noro, kad nuvažiuočiau, Mironas pasakė: "zbuntovalis chlopy" apie ministerius. (Mironas iš vietos: "ne taip sakiau"). Rimtas žmogus gali tai po priesaika patvirtinti, gavau daug žinių. Buvo posėdis pas Žilinską. Pasikalbėjimas rodo, kad griežtai norima su manim persiskirti. Atmosfera pasidarė įtempta. Laukta ginkluoto susirėmimo. Nepriileista prie Mačuikos su mano liašku. Vienas žmogus man sakė, kad Aleksa pasakęs: "Mačiuika autoritetas, Mironas dar didesnis autoritetas." Musteikis pasakė: "Kas iššaukė pirmą eskadroną ulonų?" Sakiau "nežinau," darysiu..." (ar tai dokumentai?) Juridinis dokumentas kiekvienas žmogus, įrodąs po priesaika (salėj juokas). Aleksa prirengė atsistatydinimo raštą ir įteikė Prezidentui. Jis privalėjo man įteikti ir pasakyti, kad nenori su manimis dirbti. Tokia bendra tvarka, bet ne Prezidentui pamesti prašymą. Nemažai kalbėta. Prezidentas pasakė gražią kalbą, kad susirinkti savybėje pasitarti. Jei toks Prezidento noras prašau. Pasitarimas įvyko kitą dieną pas mane. Matulaitis stebes. Reikėjo ką konkretaus formuoti. Aš pasakiau: "Momentas rimtas.' Jie suriko. Išeidamas Musteikis pasakė: "Aš turiu užtektinai policijos, užgniaušiu." Aš gi "Aš turiu kariuomenės.". Prasidėjo betvarkė. Prezidentura buvo apstatyta policija. Man tai pranešė. Aš už tvarką neatsakau. Pulk. Skučas pasakė, kad Vidaus Reikalų Ministeris manęs nustojo klausyti, atsakomybę nuėmiau. Toliau įvyko atskiri pasikalbėjimai, Mironui dalyvaujant. Pasakiau, kad atskau morališkai. Kviečiu Kubiliuną perduoti kariuomenę, mano garbė nereikalauja. Rašau kap. Močiukai laišką, kad aš nebeviršininkas. Ligoninė apstatyta slapta policija. Daug panikos įvaryta. Pora kariškių važiuoja pas Žukauską, tuojau buvo iššauktas policijos rezervas. Iškviestas buvo vienas ulonų eskadronas, nakvojo Prienuose (salėj šaukia: "dokumentų!"). Laukta ginkluoto susirėmimo... Tokioj atmosferoj aš nutariau atsistatydinti. Nunešiau Ministerių prašymus Prezidentui. Aš nepadaviau savo prašymo. Prezidentas sakė: "Atsistatidinai." Prie atsisveikinimo buvo Mironas, pasibučiavos. Nuo to laiko nesimatėm.

(Bus daugiau)

I Lietuva ir Atgal

M. Kasparaitis.

Tąsa.

Vakare nuėjom į Šaulių Ario kliubą, kur buvo kviečiami amerikiečiai į susirinkimo vakarėlį, pareikšti savo mintis; kas gero ir kas taisytino Lietuvoje ir kokius įspudžius Lietuvoje besisvečiuodami yra įgije. Susirinko virš 50 amerikiečių. Drauge dalyvavo ir Škotijos lietuviai. Šauliai labai maloniai mus priėmė ir pavaišino bei juokais ir muzika palinsmino. Kalbėjo p. Zmuidinavičius ir keletas kitų. Iš amerikiečių kalbėjo p-lė Vaičiviliutė ir p. Varkala. Vedėjas prašė ir mane tarti keletą žodžių, bet jausdamas esąs silpnesniu kalbėtojum už kitus, už kvietimą tariau ačių, — nekalbėjau. Vakaras baigtas šokiais ir su geru upu ir pilnu pasitenkinimu ir dėkodami šauliams už tokio vakaro surengimą.

Rugsėjo 10 d. buvom atsilankę drauge su p. Kvaraciejum prie Žemės Reformos Valdybos. Gavom visas žinias, kur parduodami dvarų centrai ir tt. Pirkom mažmožių Paramos krautuvėj, buvome nuėję į "Lietuvos Žinių" buvainę. Gavau visas informacijas del įkurimo L. Jaunimo S-gos skyriaus. Popiet, lydimas draugo Kvaraciejaus į Kauno gelžkelio stotį ir atsisveikines išvažiavau namon. Taipgi susitarėm už mėnesio vėl pasimatyti Kaune ir jei nesiras jokių kliučių, drauge grįžti Amerikon.

Rugs. 11 d. Šeduvoje. Šeduvoj turgus, pilnos krautuvės žmonių. Užima pusė dienos, kol nuperki mažos vertės daiktelį; — visi begalo derasi, taip kad besiderėdami sugaišta daug brangaus laiko.

Rugs. 12 d. skaičiau "Kulturos" žurnalą. Po pietų buvau svečiuose prie Leono Gelažio. Jis mane niekina, kad aš svajoju pirkt Lietuvoj ukį.

Rugs. 13 d. Rozalime didžiuliai "Marijos" atlaidai. Meldinių kaime didelis sujudimas: daro alų, kerta vištoms galvas, ruošiasi rytojaus dienai.

Vardas Marijos.

Rugs. 14 d. mus parapijoj Rozalime buvo atlaidai užvardinti "Vardas Marijos." Oras papuolė nepergeriausias — ukanuota. Dauguma žmonių iš toliau susilaikė nuo važiavimo į atlaidus, vienok nepaisant prasto oro, privažiavo pilnas mažas Rozalimo miestelis. Laike pamaldų sausakimšai prisigrudus maldininkų bažnyčia, apypilnis šventorius ir pilna rinka bei miesto gatvės ir krautuvės, žmonių. Aš taip jau dalyvavau atlaiduose, klausiau pamokslo, kurį sakė Klovainių parapijos klebonas. Griaudeno klausytojus, bet nesimatė verkiančių. Girdėdami atkartotinai žodžius Pana Marija, mylistos ir tt. Su broliu Beniu nedabaigę klausyti, išėjom pasivaikščiot. Atlankėm tėvo kapą, mažą kapuose esančią koplytėlę ir septynių žuvusių Lietuvos karejvių kapą, kovose su Bermontininkais ties Meškučiais. Ta šventavietė man yra brangiausia ir kada tiktai nueinu į Rozalimą, ten atsilankau išvysti tą verkenčios sesutės baltą stovylą ant karžygių kapų, kuriems priešai atėmė gyvybę ne laiku. Graudu yra žiurėti, kad mus brolius valdė svetimieji. Pagalios ėmė žudyt. Bet drąsa ir pasiryžimas Lietuvos piliečių, ėmė pergalę prieš 'skaitlingus priešus ir šiandien, ačiu karžygiams, Lietuva yra nepriklausoma valstybė.

Iš kapinių su S. Narkevičium nuėjom į kvėpiantį pušyną. Iš ten eidami sutikom p. Br. Railą, atsirado daugiau draugų ir visi susitarę paragavom valstybinės ir skanaus alučio. Rinkaje susitikau keturias savo kaimo mergužėles, kurioms nupirkau kermašavo saldainio. Su jomis ir grįžom į namus. Namuose radom burelį giminaičių svečių.

Maloniausis iš visų buvo man Jurgis Povilaitis, nes su juom senai buvau nesimatęs. Jis varge gimęs, skurde augęs, sunkius darbus ir dabar dirba. Nors jo broliai du randasi Amerikoj, Jonas ir Petras, jie seną motinėlę senatvėj apleido ir Jurgiui suvargusiam didelę šeimyną turinčiam prisiėjo ir seną motiną remti. Skaudžiausį man sunkumą savo buvio, lydi ašaromis. O varguolio ašaros tokios griaudingos, tarsi krisdamos uolas suskaldis!

Vakare svečias p. Rudis griežė, o mes kiek buvom, seni ir jauni šokom. Aš tą vakarą su Varute šokau ir ji man pasižadėjo buti mano gyvenio drauge, o aš jos draugu. Po vidurnakties išlydėjom sesutes Kazlauskaites į namus. Tikėjomės kaime rasti dar besilinksminančių, bet visas kaimas skendo ramume. Mudu su sesute Morta tamsumoj traukėm namų link. Namie radom sugrįžusį iš panų brolį Benediktą ir p. S. Railą.

Baigta atlaidai vadinas su geromis magaryčiomis apiaušrėse nuėjome gulti.

Rugs. 15 d. Vakar iš pagirių netaip jau gerai žmogus jautiesi. Po pusryčių bandžiau vėl atsigulti, bet užmig jei nori nelaiku ir kuomet atėję kviečia į svečius. Atsikėliau ir nuvažiavom prie kaimyno p. K. Tamošaičio, visas

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburg
TRUMPAS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

DIDELIAIS NAUJAIS IR MODERNIŠKAIS MOTORLAIVAIS
Liet. Pašto ir Keleivių Patarnavimas
Praleisk Kalėdas Lietuvoje!

Išplaukia iš New Yorko
S. S. DROTTNINGHOLM Lapkričio 29
M. L. GRIPSHOLM Gruodžio 6

Užsisakykit vietas dabar!

Laivų išplaukimas iš New Yorko
S. S. DROTTNINGHOLM Lapkr. 29
M. L. GRIPSHOLM .... Gruodžio 6
S. S. DROTTNINGHOLM Gruod. 27
Informacijos ir iliustruotas cirkulioris su žemlapiu (Lietuvių kalboj) gaunamas kreipiantis pas savo agentą, arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Garsinkitės "SANDAROJE"

SPECIALIS
Išpardavimas
Siutų ir Overkotu
Nuo $17.50 ir aukščiau

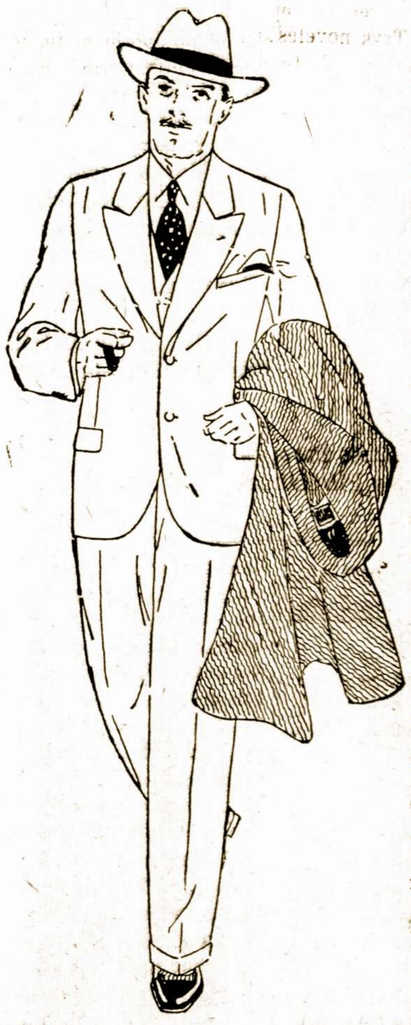

Mes turime didžiausį pasirinkimą čionkščių ir importuotų vilnonių ir kitokių geriausių rušių materijos ir padarome siutus ir overkotus ant užsakymo už

$22.50

Už savo darbą ir materją kuopilniausiai gvarantuojam. Ir praeitis rodo, kad kiekvienas musų kostumeris gauna pilną pasitenkinimą.

Slowik Clothing Company

4191 Archer Ave. Chicago, Ill.
Tel. Virginia 2460

Literaturos Peržvalga

Ceske Slovo, Večerni Ceske Slovo (Čekų Žodis, Vakarinis Čekų Žodis). Tokį dienraštį iš: Praha II, Vaclavske nam. 42, gaunu nuo rugsėjo 15 dienos, leidžiamą: "Melentrich." Jo — dvi laidos: viena vakarinė, keturių puslakščių. Šiaip — dvylikos puslakščių, sekmadieniais — dvidešimts keturių, su priedais: "Kvitko" (juokų) ir "Slovičko" (vaikams). Tuomet yra šiaip įdomybių, plačiau parašytų, ir nuolatiniai skyriai "Priroda," "Auto" "Roman." Bendrai, nemažai paveikslų.

Leidžia čekoslovakų socialistai liaudininkai Eina XXII metus. Mėnesiui kianuoja į užsienius čekų koronų 32.

Pažymėtina tas, kad kasdien prie laikraščio pavadinimo dedama skaitlinė, pažyminti kiek tą dieną yra prenumeratorių: tuo budu laikraštis reklamuojasi skelbimų davėjų tarpe.

Laikraštis daro tikrai europiškos išvaizdos ir jo turinys naujas, gyvas, pilnas. Randi ir apie Lietuvą "Sporto skyriuje" turi eilę skyrelių kasdieną.

Heinrich Eduard Jacob: Daemonen und Narren (Demonai ir kvailiai). Trys novelės: Supančiotas Raimondas, Byron skelbia Škotijai karą, Pasigailėjimas su Nero. Leidėjas Rowohlt Verlag, Berlin W 50. Pusl. 228. Kaina 4 markės.

Pirmiausiai Thomas Mann sako apie šią knygą, jog tai yra fantastinio nušlifavimo novelių knyga. Pirmajai apysakai obalsiu paimtos Šuberto gaidos: Vokiečių šokiai. Apie lordą Byron vokiečių poetas Goethe sako: "Lordas Byron yra tik tuomet didis, kai jis rašo; kame jis reflektuoja, jis yra vaikas." Trečiai apysakai obalsis: Homero žodis.

Kiti vokiečių žinomi rašytojai taip atsiliepia apie šias noveles.

Kaip puiku? Aš "Raimundą" vėl ir vėl skaičiau Taip sako vienas. Apysakoje matomas Austrijos supratimas, gamtos vaizdų, kalbos. Kitas sako, kad kalbos skambėjimas susiėjęs su turiniu.

Knygą gerai atstoja storą romaną.

Heinrich Eduard Jacob: Das Floetenkonzert der Vernunft (Išminties flevitinis koncertas). Leidėjas: Ernst Rowohlt Verlag, Berlin. Novelės, išleistos 1923 metais, 202 pusl. Kaina 1.50 merkės.

Penkios šio autoriaus novelės. Istoriniai dalykai, smulkus pasakojimai čia pavirtę dideliais literaturiniais dalykais. Kalbama paie vokiečius, šveicarus, prancuzus, anglus: apie jų istorinius likimus.

Vaizdžiai rašytojo nupasakota. Skaitytoją tikrai pagauna.

Heinrich Eduard Jacob: Jacqueline und die Japaner. Ein kleiner Roman (Mažas romanas). Leidėjas: Ernst Rowohlt Verlag, Berlin. 1929. 182 pusl. Kaina 3 markės.

Vienas vokiečių rašytojas sako, jog jis myli šią knygą beveik beprotiškai, kaip geriausią iš naujausio laikotarpio ir netik dėl jos lengvumo, bet dėl to žmoniškumo, kuris trykšta iš jos. Knyga apima tuos laikus, kai vokiečių pinigai labai smuko.

Šis kurinys yra įdėlis į turtų sandėlį, — sako kitas vokiečių rašytojas. Proza kupina saldumo ir jėgos. Šmoniškumo reiškimas.

Pranas Kasparaitis.

Tai Gyvensiu

I.

Į vakarus nuo musų sodžiaus bus apie kilometras, juodauja didelis miškas. Jis turi dvidešimtį kilometrų ilgumo ir penkis platumo. Ties sodžiumi miškas priaugęs daugiausia apušų, beržų ir ąžuolų.

Pamiškėje sėdėjo ant pasturgalio sukirmijęs klojimas ir kiek tolėliau nuo miško — ne geresnės trobos. Jose gyveno senas žmogelis. Jis turėjo pačią ir tris dukteris. Jis butų pasitenkinęs ir dviem, jei nors viena iš jų butų gimusi vaiku. Bet, to žmogelio nelaimei, antrais po vestuvių metais gimė duktė. Vaiko vardan, po dvejų metų, jo mažoje pirkioje, kurioje jis, jo žmona ir jo mažytė knerkianti ligota dukrelė, vos sutilpo tarp daugybės suverstų be jokios tvarkos skarmalų ir šiukšlių, atsirado ir antra dukrelė.

—Žut, but! — pamanė kartą Jonas Vinkšna, sėdėdamas pamiškėj ant kerpėto akmens ir žiurėdamas į mišką, — dar syki mėginsiu, o paskum — ma velniai! — Nusprendęs dar pamėginti laimės, jis nusispiovė, susiveržė dručiau nudriskusius kailinius ir nuėjo į pirkią....

Atskrido, pačiulbėjo ir vėl išskrido iš miško paukščiai. Kiškiai ėmė graužti mažo sodo obelaičių, kriaušių ir vyšnių medžių žiemes, o sniegas užmurijo laukus, pamiškę ir mišką. Atėjo šalčiai. Debesys palši sukiojosi ir vartėsi per galvą viršum Vinkšnos sodybos, barstydami sniegą. Naktimis miške ėmė staugti vilkai.

Paskum vėl atėjo pavasaris. Vėjas landžioja po mišką tarpais medžių ir čiuožinėjo lijundros nuledintais laukais. Medžių lapų kruvos ėmė dvokti šutu ir žemė pradėjo visa oda kvėpuoti. Sutruko pašalo luobas. Ir nulijo su perkunija pirmas šiltas lietus, prikeldamas visus augalus gyvenimui.

Ir tada ėmė ir suklyko mažoj pirkioj trečia dukrelė. Senis Vinkšna tą dieną prispiaudė, jei kas seiles surinktų, visą kibirą. Sergančios žmonos jis neužgavo, nepasakė jai nė vieno blogo žodžio, nors ir nė gero....

Ką veiks žmogelis! Sulaukė sau trečios dukrytės, šeimyna padidėjo vienu niekam nereikalingu nariu, kurių, ačiu Dievui, jau ir taip pakako. Susiveržė Vinkšna kailinius — jis žiemą ir vasarą jų nenuvilkdavo — ir tarės:

—Šventa Dievulio valia! — nuėjo į mišką parinkti sausų žagarų.

II.

Kartą, vieną šaltą rudens dieną, Vinkšnienė išsiuntė Vinkšną į Šeduvą parnešti Stasytei (vardas trečiosios) žinduko, nors į Rozalimo miestelį buvo visu tuzinu kilometrų arčiau. Šeduvoje žindukas penkiais centais pigiau nei Rozalime. O tų centų Vinkšnos taip maža teturėjo. Visi pinigai — dvydešimtis ir pustrečio lito — buvo padėti pas Vinkšnienę. Ši juos surišusi į nosinės kampą, įdėjo į mažą medinę dėžutę ir įkišė į šiaudinį.

Parduoti Vinkšnos nieko neturėjo. Ganyklų 1½ haktaro ir daržas vos išmaitino vieną karvę, vieną kiaulę, dvi avis ir žmonių pusketvirto (3 mergytės — 1½ žmogaus). Vasaros "derlius" vos ligi pavasario teištekdavo. O valgydavo labai nedaug ir paprastai.

Kia Vinkšna nutelšnojo pašlapusiu miško keliuku, kuris ėjo tiesiai per mišką į vieškelį, einantį tiesiai ligi pat Šeduvos, Vinkšnienė sugalvojo pasinaudoti proga ir išeiti keliom valandom į žmones. Ji žinojo, kad sodžiaus žmonės geri ir kiekvienas ją šiuo tuo sušelps. Vinkšna buvo griežtai prieš panašų elgėtavimą, nes jo ukininkiškas kraujas, ligi šiol neišgaravęs, gėdyjosi eiti pas tokius pat žmones, kokiuo ir jis pats prieš keletą metų dar buvo, kokiuo jo keturi broliai ir dabar tebebuvo. Jam, kaipo neklausiusiam tėvo ir be jo sutikimo vedusiam neturtingą mergaitę po nelaimingo su ja atsitikimo, tėvas mirdamas tik tris haktarus teskyrė, tuo tarpu jo broliai kiekvienas gavo po dvidešimtį haktarų iš buvusio palivarko. Jo broliai taip pat pyko ant jo, vyriausiojo savo brolio, už tėvo valios sulaužymą; teisingiau — tai buvo tik priežastis, pagrindas, ant kurio rėmėsi broliai nekęsdami jo. Susitaikinimas jiems reiškė juk tą pat, ką ir žemės kelių haktarų nustojimas. Jie vengdavo Jono Vinkšnos ir iš tolo, savo neturtingo vargstančio didelį vargą brolio. Jų trobos buvo gražiausios visoje apylinkėje, nes tėvas buvo labai turtingas, buvęs nuo seno valsčiaus viršaičiu. Jie važinėjo gražiausiais važiukais ir šauniausiais žirgais. Žiemą jie klausydavo lempinį Radio ir keldavo dažnai balius.

Vinkšnienė vyriausią dukterį pristatė prižiurėti savo jaunesnių sesučių, visom paliko visai dienai valgyti, įnešė į pirkią medinį kiaulviedrį, jei kuri norėtų laukan eiti, ir išėjusi, užrakino iš oro pusės duris. Paskum apžiurėjo kutę, ar viskas tvarkoj, ir išėjo tiesiai į sodžių....

Bet palikusios mergytės nerimo ir paleidė visai valiai gerkles.

Sutartiną jų klykimą išgirdo einantis pro šalį tulas vyras ir pažvelgęs į vidų pro langą, pamatė tesančias vienas mergaites pirkioje. Mėgino jis įeiti į vidų, bet durys buvo užrakintos.

O vyras tas buvo labai apiplyšęs, pageltęs, sudžiuvęs, it šikšnosparnis. Rodėsi, kad jisai esąs miško žmogus, mintąs sprangėmis ir riešutais, suneštais, kaip voverės, nuo parnykščių metų. Jo akys keistai žibėjo, o veidas buvo tamsus ir apžėlęs juodais gaurais. Daugiau jis panešėjo į bezdžionę, nei į žmogų. Toje vietoje, kur jaučiams ir kitiems raguočiams paprastai esti ragai, jam buvo dideli randai. Rodėsi, kad ir tam vyrui augę kada tai ragai, bet kaž kieno tvirta ranka juos išrovusi. Rankos per čiurnelius buvo nubružintos ligi pat kaulų, o pro suplyšusių kelnių skudurus matėsi blauzdos — nutrintos, mėlynos, nušašę apskritu ruožu. Pro kepurės kiaurą viršugalvį kyšojo ilgas juodų susivėlusių plaukų pluoštas, o sermėgos nugara buvo visa išsmukusi.

Mergytės prišokusois prie lango matė, kai atėjo tas baisus, nusišėręs baidyklė ir nuėjo prie durų. Paskum jos išgirdo jį kaž kokiuo daiktu laužiantį duris. Jos ėmė ne savu balsu klykti, o mažėlė Stasė išsirito iš lopšio galva žemyn ir sudužusios pieno buteliuko šukės sulindo jai į dešinį smilkinį ir perpiovė ties delnu kairės rankutės arteriją... Bet nutirpusios iš baimės vyresnės sesutės jos nematė, tik silpnu balseliu spiegė...

Staiga... durys atsidarė ir įėjo jis... Koks baisus jis!

—Nebijokite, mergaitės! — tarė gergžiančiu, bet meiliu balsu nepažįstamas atėjunas —pabaida, bet mergaitės, palikusios savo mažytę seserį, jau dumė į sodžių.

Napažįstamasis vyras skubiai apžiurėjo lentynas. Radęs puskepalį duonos ir pieno trečdalį puodynės, ėmė pusryčiauti. Dideli smailųs jo dantys kando iš viso bakano ir gėrė pieną iš visos puodynės. Jis skubino. Surijęs pusę rastos duonos ir išgėręs visą pieną, jis nuėjo prie pečiaus ir pakėlė pečdengtę. Po pečiumi rado gerą lašinių gabalą ir dviem kąsniais jį prarijęs, skubiai išėjo iš trobos ri įbėgęs į mišką, nusirangė tarp medžių...

O Vinkšnų mažos mergaitės lėkė, kiek galėdamos, šlapia ganykla, šokinėdamos stirniukių šuoliais nuo vieno ant kito kelmo ir kurmarausio.

Putė smarkus pietų vėjas, nors ir nešaltas, bet landus ir dvasią gniaužiantis. Mergaitės sušilo visos, suprakaitijo ir lėkdamos visą laiką išlėmę gerkles rėkė. Jos griuvo, kėlėsi ir vėl griuvo ir vėl kėlėsi ir lėkė, kur kojos nešė.

Kai jos atbėgo pas artimiausį vienkiemio ukininką — dėdę Vinkšną, jos rėkti jau negalėjo, tik užkimusiais balsais ir pamėlynyjusiais veideliais, kaip mokėjo, rodė didžiausį išgąstį ir uždusdamos pasakojo, kas į jų pirkią įsilaužė.

Vinkšna dužas, nusipenėjęs, tvirtas ukininkas, ir jo du sunus, pusberniai jau stipro sudėjimo — ąžuolai jauni, nunudrožė tiesiai per laukus į pamiškę su mergytėmis, pirmą kartą į brolio pirkią.

Po pietų Andriaus Vinkšnos sunus suieškojo kaž kur toli nuklydusią tetulę ir skubėjo su ja namo. Steselė, del didelio nutekėjimo ir taip nedaug tebuvusio kraujo, dar prieš motinos grįžimą numirė ant savo dėdės kelių.

—Dievas koroja mano brolį! dėdė pravirko ir tuo verkimu atleido broliui visas jo kaltes. Buvo pasirengęs jis ne tik brolį, bet ir brolienę nubučiuoti.

—Mažėlė tiesiai į dangų nueis! — ramino jis alpstnačią Staselės motiną.

Nelaiminga Vinkšnienė, krepšiu kiaušinių, sviesto ir mėsos nešina, bėgdama su Vinkšniukais tekina namole, paslydo šlapioje ganykloje ir virsdama suminkė viską į košelieną.

III.

Į pavakarę parlingavo namole ir Vinkšna ir parnešė kišenėj niekam jau nereikalingą žinduką. Iš tolo jau grįždamas išgirdo jis giesmės įgyrią, nemalonią, liudną ir geltoną gaidą, gaidą širdį veriančią, ir sutankinęs žingsnius veikiai pradarė duris pirkutės, pro kurios langą sklido gelsva grabnyčios šviesa. Kai jis įžengė į vidų ir sužinojo tą negerą tiesą, jis neverkė balsu, tik iš didelių akių išspaudė kelias dideles ašaras ir jas nubraukė kailinių rankove.

Ir Vinkšnienė neriaumojo, neraudojo. Tik tyliai liejo ašarsa ir trynė raudonas išgaižusias akis suragėjusia nuo seno vartojimo skepetaite. Žinojo, kad jų Stasytė dabar yra daug laimingesnė, nei butų gyva buvusi. Skurdas ir nelaimės taip artimi du dalykai, kad įpratęs vargti žmogus, įpranta ir didžiausias nelaimes tyliai ramiai pernešti.

Mažytė gulėjo grabely tokia graži, balta, skaisti, kaip Rafaelio angeliukas. Jos galvutė buvo pakreipta į dešinę pusę, kad suraižyto aštrių čukių kairiojo veidelio ir smilkinio niekas nematytų. Rodėsi, kad ji saldžiai, kietai ramiu kudikio miegu miegojo ir spindintis veidely švelnumas ir lengvas nusišypsojimas prašė, rodos, jos nežadinti. Sukryžiuotos rankytės laikė šventą paveiksliuką, angelėlį, tokį kaip ir ji.

Jonas Vinkšna priėjo prie savo brolio Andriaus, sėdinčio ant plytos ir verkiančiai blizgančias akis panarino į ji. Kažką galvojąs brolis, atsirėmęs į Jono žvilgsnį pašoko atgal.

—Jonai! — staiga jis tarė ir paspaudė jo ranką. — Bent mudu nesipykim!

Bet Jonas nenorėjo pradėti kalbos apie taiką tokioje valandoje ir skubiai pasišalino nuo brolio.

———ooo———

Neužteko Nelaimiui vienos Vinkšnų aukos. Sisirgo likusios abi mergaitės. Aną dieną lėkdamos jos smarkiai peršalo ir kitos dienos rytą sunkiai susirgo. Nepritypęs jaunas miestelio gydytojas neatspėjo iš karto tikros ligos, suklydo ir davė mergaitėms vaistų nuo šiltinės. Mergytės per dvi dienas buvo gatavos.

Visą laiką prie Staselės budėję, išvargę tris dienas nemiegoję Vinkšnos, užsnudo tiktai palydėję į aną pasaulį paskutinę savo dukrelę.

Tik kitos dienos rytą juos prižadino Vinkšnos brolis Andrus.

—Numirė! — tarė mieguista Vinkšnienė.

—Tai mirė, visos trys mirė! — papildė ją jos vyras.

Jonas Vinkšna prasikrapštė geriau akis ir pažino brolį Andrių. Pasveikino, o tas tuojau graudendamas:

—Nelaimės, broleli, tave apniko... Ką tu dabar veiksi, kur pasidėsi, ką darysi, kaip begyvensi šioj ašarų pakalnėj?!... Vargas tau, broleli, — eik su bobelka pas mane gyventi. Aš judviem duosiu, pakol gyvi busite, valgyti. Prižiurėsiu gerai.

Taip jam tokią gerą širdį berodant, Vinkšnienė atsidėjusi klausėsi ir buvo bepradedanti:

Seka ant 5to pusl.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus
Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Calumet 3277

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly

Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America

Editorial Office:
3236 South Halsted Street
Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitmis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas: Calumet 3277.

Užsisakymo kaina:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyj metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo poltinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

LIETUVIŲ-UKRAINIEČIŲ SANTYKIAI

Pereitame šeštadieny, New Yorke ukrainiečiai suruošė milžinišką protestui prieš lenkus demonstraciją. Toje demonstracijoje dalyvavo ir lietuviai. Kaip Lietuva taip Ukraina šiandiena turi nešti žiaurų lenkų endekų jungą. Bet tarpe šių dviejų tautų kas-kart auga didesnis susidraugavimas.

Lietuvoje yra suorganizuota Lietuvių-Ukrainiečių Draugija, kovai prieš lenkus. Bet gyvenimas rodo, kad neužtenka turėti draugiją vien Lietuvoje. Mes turime suartinti šias dvi tautas ir Amerikoje. Lietuvių-Ukrainiečių artimi ryšiai duos lenkams suprasti, kad mes kovosime iki neatgausime kas mums priklauso. Jeigu šios dvi tautos nėra ganėtinai tvirtos skyrium, tai jos gali sudaryti bendrus ryšius ir tuomet lenkai turės rimtą pavojų.

Lenkai pagrobę iš vokiečių sklypą žemių, vadinamąjį koridorių, dabar stengiasi pasaulį įtikinti, kad tos žemės priklausė Lenkijai ir Vokietija neturi teisės jo reikalauti. Tai mes turime pasakyti, kad Vilnija, Suvalkai ir Gardinas buvo ir yra Lietuvos žemės ir lenkai neturi teisės juos laikyti. Ukraina taip pat niekados lenkams nepriklausė ir jie neturi teisės juos engt. Žinoma, šiandiena Ukrainos yra sunki kova, bet tas nereiškia, kad jie neturi teisės arba negali atreikalauti.

Lenkija šiandien turi karinę jiegą. Bet ji yra supuvus viduje. Jos ekonominė padėtis yra nepavydėtina. Ir ji iš šios padėties nepasiliuosuos, kol Lietuvos-Ukrainos reikalavimai nebus patenkinti. Ankščiau ar vėliau ji turės griuti.

Taigi mes Amerikos lietuviai ir ukraineičiai turime kiekvienoje kolonijoje sudaryti tamprius ryšius šių dviejų tautų piliečių ir vesti žutbutinę kovą tol, kol atgausime kas mums priklauso.

PASAULINĖ PARODA CHICAGOJE

1933 metais įvyksta Chicagoje Pasaulinė Paroda. Netik Suvienytos Valstijos, bet ir viso pasaulio tautos plačiai kalba ir daro planus ir rengiasi dalyvauti. Lietuviai amerikiečiai irgi nuo seniai jau kalba imti dalyvumą. Bet kol kas dar nebuvo žinoma, ką mano Lietuva.

Bet štai sugrįžta Chicagos Lietuvių Vaizbos Buto sekr. p. J. P. Varkala ir parveža nuo Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerio Dr. D. Zauniaus laišką adrisuotą Liet. Vaizbos Buto prezidentui, J. J. Elias'ui, kad Lietuva imsianti dalyvumą kalbamojoj parodoj ir kad tolimesnis to reikalo tvarkimas pavestas Lietuvos Ministeriui Vašingtone p. B. K. Balučiui kontakte su Chicagos lietuviais.

Tai yra svarbus ir amerikiečius džiuginantis dalykas, kad Lietuva dalyvaus Pasaulinėje Parodoje 1933 metais. Bet to neužtenka — mes amerikiečiai, ypatingai Chicagos lietuviai negalėsim ramiai sėdėti ir laukti parodos. Šiame reikale mes turėsim suburti visas savo spėkas ir prigelbėti visame kame.

Kad mes amerikiečiai galėtume prigelbėti, tai pirmoj vietoj reikalinga vienybė. Ar tokia vienybė galima, tai ateitis parodis. Dabar atrodo galima.

Pereito antradienio vakare, Hamilton Kliube, Liet. Vaizbos Buto prezidentas p. J. J. Eliajus sušaukė susirinkimą, kuriame dalyvavo Vaizbos Buto nariai-biznieriai, profesionalai, dvasiškija ir laikraščių redaktoriai. Išklausius p. Varkalos ir kun. A. Skripkos, neseniai sugrįžusių iš Lietuvos pranešimus, buvo visa eilė kalbų, kurios ir sukosi apie Lietuvos reikalus ir busiančią pasaulinę parodą. Klausantis tų visų kalbų, atrodo, kad galės buti gera harmonija šiame darbe. Ypatingai, kadangi tie visi pareiškimai padaryti akyvaizdoje daug pasidarbavusio lietuviškoje tautiškoje dirvoje p. J. J. Eliajaus, dvas. galvos Praloto Krušo ir Lietuvos Konsulo p. A. Kalvaičio. Kalbamasis susirinkimas, gal ir galima pavadinti pirmu žinksniu prie Parodos rengimosi darbe.

Laisva Tribiuna

POPIEŽIŠKA TAKTIKA

"Naujienos" savo taktika atrodo kaip švento papės organas. Kaip popiežius, per savo administraciją, stengiasi pasaulio tikinčius įtikinti, kad jis yra šventas ir neklaidingas, nors dašnai Popiežiaus sostan atsisėda politiškais sumetimais, o ne kokiu ten Dievo pašaukimu, taip ir "Naujienų" redaktorius stengiasi paslėpti savo ir savo kamarotų murzinumą, o nori įrodyti, kad visų pasauly kalčių kaltininkė yra "Sandara" ir sandariečiai.

Aišku, jog žmogus eina praustis tuomet, kuomet jaučiasi murzinu. Tad ir p. "Naujienų" redaktorius "Naujienose" bereikalingai save nesiteisina, jei nėra kaltas.

Jos stengiasi įtikinti pasaulį, kad "Sandara" ir Sandariečiai yra Vilniaus vadavimo priešai. Sako, žiurėkite draugės ir draugai, Sandariečiai sugriovė Vilniaus Vadavimo Komitetą Chicagoje!

Perskaitęs tokį "Naujienų" dekretą Sandariečiams, gauni savyje tokį jausmą, rodos tuoj raitokis rankoves ir skelbk Sandariečiams karą, paimdamas "Naujienų" redaktorių už generolą, kaipo gerą strategą šiame klausime.

Bet kada rimtai peržvelgi praeityje Sandaros ir "Naujienų" darbus Lietuvos tautiniuose klausimuose, atrandi, kad tokiais orgumentais "Naujienos" gali įtikrinti ne gyvenimą ir spaudą sekančią visuomenę, bet tik nebarzduotus vyrus ganyklose.

Tai nėra pasigyrimas, bet gyveniman įkunytas faktas, jog Sandariečiai per pereitus visus savo gyvavimo metus, niekuomet ir niekur nėra atsisakę arba pakenkę bent kokiam tautiniui darbui. Jie nuolatos dirbo, dirba ir dirbs. Sandariečiai turi savo principuose pasakę:

> "Trokšdami musų tautai kuoplačiausios liuosybės, mes stovėsime už pilną etnografinę Lietuvą su sostine Vilniumi, kad musų tauta galėt liuosai plėtotis ir pilnai apreikšti savo gyvenimą ir iškur galėtų spinduliuoti tyros lietuvystės dvasia į visas lietuvių tautos daleles, išblaškytas po visą pasaulį."

Tai Sandariečių nusistatymas link Lietuvos. Jie nuo to nenutols niekuomet. Gi socialistų principai, kuriuos "N." atstovauja, tokį Sandariečių ar bent kitos tautos žmonių nusistatymą vadina imperialistiniu, mat socialistai rubežių nepripažįsta.

Jei "Naujienos" teisingai kalba, kad jom rupi Vilniaus atvadavimas, tai sykiu tuomi stovi už etnografinės Lietuvos rubežius ir socialistinius Marksо principus turi mesti į bačką. Kol to nepadarys, jų kritika Sandariečių yra veidmainiga ir tikslas diskredituoti Vilniaus vadavimo ir kitus tautai naudingus darbus, kuriuos dirba Sandariečiai.

—K. J. Paulauskas.

Nudege Rankas

Pletkai vietoj argumentų.

Savo straipsnyje "Politika, ten kur jos nereikia" tilpusiam pereitoj "Sandaros" laidoj, aš nurodžiau, jog "Naujienų" ir "Keleivio" mestas apkaltinimas SLA. Pildomąjai Tarybai, pirm negu atsakančios komisijos suvažiavusios bendrai išnešė savo nuosprendį, buvo peiktinas pasielgimas, kadangi sukėlė galybes nepamatuotų gandų, kenksmingų organizacijai. Aš taipgi priminiau, jog tai buvo padaryta savotiškais politiniais išrokavimais.

Vietoj kad tiesiogiai atremti musų išvedžiojimus, "Naujienų" redaktorius, apgailėtinai, rado reikalinga pavartoti tokios rųšies taktiką, kuri vargiai ar suteikia garbės pačiam dienraščiui. Nė iš šio nė iš to pasakojama, jog kas tai per "Naujienas" (jų pačių žmogus M. V.) išvadinęs mane melagium. Ką tas bendro turi su svarstomu klausimu, sunku suprasti. Norėtusi paklausti gerb. "Naujienų" redaktoriaus ar nebuvo kada nors jam pasitaikę ilgoj visuomeninėj karjeroj, kad kas nors jo politinių oponentų nebut suteikęs ja panašaus "komplimento?" Neišauklėtoj politinėj grupėj tas dažnai pasitaiko. Ir "Naujienų" redaktoriui nepriderėtų naudotis tokios taktikos. Ne kaip kitaip, tik su šypsena tenka skaityti ir tolimesni "N." dvasiniai apdumojimai, buk aš savo mintis ir išsireiškimus skolinau iš Bimbos ir abelnai bolševikų. Turiu prisipažinti, jog minėto Bimbos ne tik nesu matęs savam gyvenime, bet neskaičiau ir jo raštų. Išvardint ir atsakyti į begales grynai asmeniškų užmetinėjimų užimtų per daug laiko ir nuvargintų skaitytojus.

"Naujienos," sakos paskelbusios apie SLA. Pildamą Tarybą tiesą ir tai dar ne visą (Tas dažnai su jom pasitaiko M. V.) Joms butų buvę progos rašyti apie tai per keliatą mėnesių, kaip tai buvę su aliejaus byla Cdolidge kabinete. Jos tęsia:

> "Bet "Naujienos" to nepadarė. Jos nepasinaudojo Devenio-Užunario paskolos skandalų nei publikos smalsumui patenkinti, nei Pildomosios Tarybos nariams diskredituoti. Jos laukė iki komisijos pabaigs darbą ir organizaciniu keliu išspręs tuos keblumus į kuriuos minėtoji paskola įtraukė Susivienijimą. Tik kada komisijos, užbaigusios tyrinėjimą, susirinko New Yorke tarti galutiną žodį, tai "Naujienos" bendrais žodžiais pranešė, ko jos susirinko."

Dabar pažiurėkime kaip atrodo tie "bendrieji žodžiai." Pirm negu komisijos išnešė savo nuosprendį "Naujienos" iškilmingai paskelbė, jog Pildomoji Taryba dalino pinigus savo idejos ir asmeniškiems draugams. Lapkr. 8 d. laidoj jos parašė: "Kas norėjo galėjo Susivienijimą apgauti, ypač jei apgavikas buvo savas žmogus ir mokėjo viršininkams gražiai pakalbėti." Pasak šios reveliacijos Pildomoji Taryba reškučiomis sėmė organizacijos turtą ir dalino saviesiems. Kad paspirti aną išvadą "Naujienos" toj pačioj laidoj pridėjo tokį perspėjimą: "Tai štaip buvo švaistoma Susiv. Liet. Am. pinigai, kuomet kasieriavo T. Paukštis "broliškai" su kitais Pildomosios Tarybos nariais valdydamas organizacijos finansus..." Kitaip sakant SLA. pinigai nebuvo išmokami, bet tiesiog švaistomi.

Vienok tie "bendrieji žodžiai" čia neužsibaigė. "Nnos" šale diskusuojamo Devenio $25,000 morgičio surašė visą eilę kitų, kaip tai p. Makaveckui $20,000; Lietuvos Atstatymo B-vei $40,000, "Vienybei" $25,000, kokiam tai Paukščio giminaičiui $3,000. Žodžiu, kiekvienam skaitančiam atrodė, jog visos SLA. duotos paskolos negeresnės už Devenio ir jog organizacijai grėsia bankrutas. Aš gerai atsimenu tą nepaprastai nupuolusį upą SLA. narių tarpe Chicagoj kuomet daugelis manė, jog Susivienijimui ateina galas. Tuom tarpu žmonės, kurie žino dalykų stovį be jokoi svyravimo užtikrina, kad minėtos paskolos yra pilnai apsaugotos.

Bešališkai žiurint, negali buti dvejopos nuomonės del kenksmingumo "Naujienų" paleistųjų gandų. Jos galėjo palaukti komisijų nuosprendžio pirm negu šaukti apie švaistymą SLA. turto arba dalinimą saviems. Toks netaktiškas žingsnis neša daug žalos organizacijai. Sykį apkaltinusios Pildomą Tarybą tokiam kriminaliam prasižengime "Naujienos" vargiai ar turės pilietinės drąsos tą atitaisyti.

Aną kartą mes jau nurodėm, jog užbėgdamos komisijoms už akių "Naujienos" tikėjos pirmutinės atskleisti visus tamsius p. Gegužio, p-lės Jurgeliutės ir mirusio Paukščio darbus ir sykį ant visados užbaigti pirmųjų dviejų visuomenišką karjerą. Ant kiek buvo prastas amžiną atilsį Paukštis ant tiek geras pasak "Naujienų" dabartinis iždininkas p. K. Gugis. Prieš Gugį mes nieko neturim ir jokių užmetimų jam nedarom. Tačiau kuomet socialistai naudoja jį kaipo pavyzdį savų dorybių ir lygindami prie jo gyvuosius ir mirusius skelbia kaip niekšiški yra pastarieji, tai sunku buvo išvengti neįvelus į polemiką ir p. Gugio. Tačiau "Naujienos" perdrąsiai kalba sakydamos, jog mes gązdinam p. Gugį paskelbimu surankiotų paskalų. "Naujienos" tą jau padarė apie kitus Pildomosios Tarybos narius ir mes jų pėdomis neisim.

Į pabaigą "Naujienos" pareiškia tokį aforizmą: "Mes nekalti, kad tie asmens, kuriuos vienu balsu apkaltino suvažiavusios komisijos yra Sandaros žmonės..." Tame ir yra visa nelaimė, kad tie "apkaltinti", prikluaso Sandarai. "Naujienų" tikslas iš pat pradžių buvo sukelti visuomenės opiniją ne tik prieš p. Gegužį ir Jurgeliutę, bet prieš "visus gerus tėvynainius." Jos prikaišioja žodį "apkaltino," bet nepasako kame. Yra visokios rųšies prasikaltimų. Už vienus baudžia, už kitus ne. "Naujienos" norėjo įkalbėti žmonėms, kad SLA. valdė ir dar dalinai tebevaldo grupė konspiratorių, kurie organizacijos turtą dalina saviem žmonėm. Apgailėtinai, išneštas komisijų nuosprendis visai to nemini. "Naujienos" matyt, žino, daugiau. Apart to jos pasilaiko sau monopolį skleisti tokius gandus, kokie joms tinka.

Kuomet bolševikai pasitraukė iš SLA., mes tikėjom, jog ateis taikos ir ramumo gadynė. Visi ginčiai ir nesusipratiai bus rišami pasiremiant Susivienijimo konstitucija. Bet "Naujienoms" to permažai. Jos sumanė lošti SLA. aukščiausio teisėjo ir prokuroro rolę. Ir neėmė ilgai, kol jos nudegė pirštus. **—M. V.**

VYTAUTO DIDŽIOJO

500 metų mirties sukaktuvių minėjimas Kaune.

Šiais metais buvo paminėti žymiausi Vytauto Didžiojo, o kartu ir visos Lietuvos gyvenimo įvykiai.

Liepos 15 dieną sukako 520 metų kai Lietuvos Genijus sutriuškino ties Žalgiriu amžinų savo priešų kryžiuočių galybę. Nuo to smugio daugiau jie nebeatsigavo. Rugsėjo 8 diena apvaikščiota kaipo karunacijai skirta diena, o spalio 27 d. suėjo lygiai 500 metų, kai Galingojo Vado Dvasia nužengė amžinybėn.

Džiaugsminga žinia paskyldo Vislos, Dauguvos ir Volgos pakrantėmis, linksmai sužvangėjo priešų ginklai prie Didžiosios Imperijos sienų ir plėšrųs Kremliaus ir Krokuvos vanagai puolė draskyti Lietuvos kuną.

Gausųs buvo ano meto Lietuvių kariuomenės pulkai, bet be Didžiojo Vado įsakymų bejėgiai buvo prieš skaitlingus priešus. Lietuva buvo išdraskyta, išdalinta ir galutinai pavergta.

Taigi Vytauto Didžiojo mirtis buvo ir garbingos Lietuvos mirtis. Visa tauta šias sukaktuves apviakščiojo didžiausiu iškilmingumu ir liudesiu. Kaune dar prieš dvi dienas pradėta ruoštis didžiosioms iškilmėms. Tai šen tai ten buvo taisomos įliuminacijos, iškeliamos vėliavos, pinami vainikai ir tt.

Spalio 27 d. rytą miestas pasipuošė vėliavomis, languose buvo išstatyti juodu kaspinu perrišti Vytauto Didžiojo paveikslai.

8 valandę ryto Kauno pilyje Vytauto Didžiojo paviljone, Karo muziejaus bokšte buvo pakeltos Vytautinės vėliavos.

10 val. visose bažnyčiose ir maldų namuose buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos. Bazilikoje į pamaldas atvyko p. Republikos Prezidentas, ministerių kabineto nariai, diplomatinis korpusas, ir užsienio svečiai.

12 val. iškilmės tęsiamos prie karo muziejaus. Muziejaus sodely Laisvės statuta ypatingai buvo išpuošta. Tarp eglių vainikų ir juodų šydų su baltais karo kryžiais matėsi didelis Vytauto Didžiojo paveikslas. Žemiau kitas gražus paveikslas vaizdavo jo mirtį. Šalyse smilko du aukurai. Toliau plevėsavo kelios dešimtys įvairių organizacijų vėliavų.

Duonelaičio gatvėj prieš muziejaus sodelį, lygiomis eilėmis sustojo kariunai (karo mokykla), kariuomenės dalys, šaulių buriai, skautai ir kitos organizacijos. Iškilmėse dalyvavo ir daug neorganizuotų kauniečių.

Nuleista pusiau stiebo vėliavės stutulos pirmas prabyla šventę švęsti susirinko čia daug tukstantinė minia. Atėjo ji nulenkti galvas prieš Didžiojo Valdovo paveikslą.

Muziejaus sodely prie Laisvės statulos pirmas prabylo Vytauto Didžiojo Komiteto pirmininkas švietimo ministeris K. Šakenis. Ilgoj ir gražioj kalboj apibudino Vytauto Didžiojo asmenį ir jo darbus Lietuvai "Kardas jam tarnavo ne smurto ir ne plėšimo tikslams, bet įgyvendinimui taikos ir teisėtumo ne tik savo valstybėj, bet ir už jos ribų," — sako p. ministeris. Taip pat priminė, kad Vytauto Didžiojo Komitetas šiomis iškilmėmis savo darbus baigia.

Po švietimo ministerio kalbos orkestrui sugrojus tautos himną, gen. Nagevičius apibudino Vytautą Didyjį, kaip sumanų ir geniališką karį.

Kalboms pasibaigus, orkestras ir choras sugiedojo Vytauto kantatą ir skambino laisvės varpas, kurį broliai amerikiečiai yra padovanoję. Po to orkestras sugrojo gedulingą maršą, o visų Kauno bažnyčių varpai mušė 500 kartų.

Tuo iškilmės prie Karo muziejaus baigiamos ir vėliavų miškas, apleidęs muziejaus sodelį eina kiekviena prie savo burio ir veda juos į kapines, kur įvyksta antroji iškilmių dalis. Begalinė eilė apie valandą laiko vingiavo Duonelaičio ir Daukanto gatvėmis, Laisvės alėja ir Vytauto prospektu ligi kapinių. Tvarką prižiurėjo raita ir pėsčia policija. Reikia pastebėti, kad musų policija išrodo puikiai. Augaloti vyrai, gražioj uniformoj palieka gerą įspudį.

Kapinėse buvo pastatytas gražus paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę kariams. Prie paminklo gražią ir įspudingą kalbą pasakė vyriausias kariuomenės kapelionas dek. Mironas. Paskui buvo atlaikytos trumpos pamaldos, kurių metu giedojo šaulių choras. Momento iškilmingumas ir liudnos giesmės nevienam išspaudė ašaras.

Pamaldoms pasibaigus Respublikos Prezidentas atidengė paminklą, ant kurio buvo parašas: "Žuvome dėl tėvynės." Po to dek. Mironas jį pašventino.

Šventinimo apeigoms pasibaigus p. Respublikos Prezidentas pasakė gražią kalbą: "Bukime vytautiškai pasiruošę." Jam kalbant pasigirdo keliolika smarkių patrankų šuvių, kurių kiekvieną lydėjo tankųs šrapnelio sprogimai.

Po to įvyko kariuomenės dalių paradas, kurį priėmė p. Respublikos Prezidentas.

Vakare miestas buvo įliuminuotas. Daug lankytojų susiluakė karo muziejaus sodely esanti statula, prie kurios buvo atviazduota Vytauto Didžiojo mirtis.

Viešose salėse, teatre, mokyklose įvyko viešos paskaitos, vaidinimai koncertai Vytauto Didžiojo mirties sukaktuvėms paminėti.

—P. Velička.

DOVANA GIMIMO DIENAI

Agutė. — Klausyk, Jonai, poryt mano gimimo diena. Gal ką nors nupirksi, kas tiktu ant mano kaklo.

Jonas. — Aš senai pasiruošęs nupirkti didelį gabalą ašiaus muilo.

Direct Echoes

(AIDAI)

FRANCES H. SADOWSKAS, Phone Republic 0420 — 6028 South Albany Avenue, Chicago, Ill.

Number 10 — VOLUME I. Nov. 21, 1030

"WE"

The various nationalities and committees are all, we hear, putting serious thought and making every effort possible to carry out impressive plans for their part in the World Fair, 1933.

To date we had not heard much, if anything, as to what the Lithuanians intend to do. But, it was a very welcome bit of news to learn a few days ago that there are communications going on between Lithuania, Lithuanian's ministers to the United States, B. K. Balutis, and the Lithuanian member of the Chicago World Fair Committee, J. J. Elias, with regard to how "We, the Lithuanians" will boost our name, history, activities, achievements.

There are great possibilities, of course, but naturally to make any show, there will be required untiring energy, loyal cooperation, and generous contributions. We certainly hope that all Lithuanians will be quick and ready with anything that may be requested of them.

The young folks, especially, take great interest in the Lithuanian role to be played in the coming World Fair, as it will help a great deal to keep their Lithuanian spirit burning if Lithuanians will put on a memorable exhibit. Here's hoping!

INTER-CLUB NEWS

OUR HIKE

In spite of showery weather five of the Ruta Gay Girls turned up for the hike planned for last Sunday.

We hiked along the Lake from North Avenue to the Navy Pier and back to the Zoo in Lincoln Park. We took pictures of the girls feeding ducks and squirrels and also before the statue of Abraham Lincoln. In the Zoo we looked over the birds, animals and fishes. We had a good time on our little hike and so are planning many other occasions.

The Ruta Gay Girls surely turned out to be GAY and BUSY.

The Treasurer.

Tale from a Cloister

Just a Bit o' Magic

"Frere Jacques, Frere Jacques,
Dormez-vous, dormez-vous?
Sonnez les matines,
Sonnez les matines,
Din, don, don! din, don, don!"

Humming to himself Frere Jacques tugged away at the rope, and the clear, mellow tones of the bell pealed out into the morning air.

In groups of two and three, silent, and with blank, expressionless faces the friars passed into the chapel to attend the "matines." The sanctuary was dark except for the light of two flickering candles on the altar. Gradually the light of the day filtered in through the small windows and by the end of the mass the candle-flames had dwindled to pin-points.

All the brothers except those whose task it was to prepare the meals retired after the mass to their cells. Frere Jacques, one of the last to pass out, stopped for a moment to listen to a meadowlark. It reminded him of how twenty years or so before, he had been a carefree student at Orleans. At night he would study black and white magic a daring thing to do — but he wanted to satisfy his own curiosity. One day doing nothing but wandering aimlessly on the market, as students are ever wont to do during fairs, he felt a hand tugging at his sleeve. Turning, he saw an old, old man, dishevelled, dirty, in rags, and looking as if he had never seen water or shears in his life. Many are the beggars during fairs, and because he thought this ragged person was one, he threw out a coin and started away. The old man showed remarkable agility for his age and followed Jacques, so that the latter became angry and demanded what he wanted.

In a shrill and squeaky voice, the "vieillard" asked him if he did not want to buy a mirror. At the same time he drew it from a bag that had once been green. The clearness of the reflection and material of the frame struck Jacqques as being very singular. Since he had broken his own glass that very day, he asked the price. A high one, quite more than Jacques had ever paid for a mirror was named. He shook his head and reluctantly started to move away. But there was something magnetic about the thing, something that made him want to possess it. He named what he considered the article to be worth. The old man shook his head, but lowered his former price. The two, the young man and the old, the one neat and the other dirty, stood there on the street, haggling and oblivious of the people and urchins who had gathered round. With a sigh of despair the old man handed over the mirror for half the price which he had originally asked.

With great alacrity Jacques hurried to his room. Taking some chamois and some very fine pumice he bagan to polish the frame which had tarnished to a great extent. Lifting off a crust of tarnish he saw some letters. Only with the aid of magnifying glass could he make out the whole word "Appollonius." The earth seemed to sink under his feet. Could this be the mirror for which savants and students of magic had been looking for several centuries, once the possession of Appollonius of Tyana?

Now began a feverish and maniacal search in the books of magic for the formula and incantation to be used with the mirror, if it were the right one. At night Jacques tossed restlessly on his hard cot. Beside the bed were books and a lighted candle. In the day time Jacques paced up and down his room, or else turned and scanned pages of book after book.

Such a state existed for over six months with no success. Resolved to take someone into his confidence, he turned to a colleague and together they perused the books secured from all sources. When they were at the point of despair, a book arrived from Paris. Just for the use of it, they had had to put out a sum of money large for their incomes. Taking it they turned the pages. Ah! was that not what they wanted? Yes! the very thing.

With it clutched in his hand, Jacques read from the book, his voice trembling with excitement. A mist seemed to gather on the face of the mirror, and at the reading of the last word and the expression of the desire to see Rome, a panorama unfolded itself and moved from one side of the mirror to the other. Stupefied the two looked on in amazement and demanded to see what was going on in other parts of the world.

That night Jacques awoke feeling as if someone were stabbing him and intermittently hot and cold. For weeks he squirmed and rolled in his bed. When his illness passed, he was but a ghost of himself. Thinking his misfortune hed been sent by God to punish him for too assiduous yearning for magic, he desided to do penance and to join a brotherhood, leaving all wordldly cares to others.

For twenty years he had lived in the monastery, tolling the bell and working in the fields. It was only rarely that be used the mirror and then only in the secrecy of his cell.

This morning threre a rose in him a longing to see what was going on in Rome. The panorama appeared, and in the Vatican gardens he saw the Pope reading a document while walking along side of a stately, princely man. In exchange, read the document, for one province the Pope was to receive two. The Pope, troubled and anxious, handed back the document and the man took his leave.

Frere Jacques wiped the prespiration from his brow, for he feared the Pope world succumb and acquiesce to the tempting exchange. Jacques saw the provinces were distant and poor and the reason for the offer was to gain a foothold near Rome, from which to attack and take it later on.

Something had to be done to warn the Pope, and done quickly. Remembering that Arabian magicians had flown from place to place on a rug, he turned to his books and searched for a means whereby he might do the same.

Muttering the mystic words, Jacques caused a door to fall from its hinges and with a few more words he was high in the air, heading for Rome. Down into the gardens of the Vatican he flew. The Pope was walking to and fro, lost in thought.

Jacques prostrated himself at his feet, rose when commanded and explained his mission. A radiant light shone on the Pope's face, after he had listened to the monk. He gave him the papal blessing and hurried away to order a mass sung, since such a tragedy had been averted from Rome.

His mission finished, Jacques rose into the air, flew home and put the door back on its hinges. Strange ar this story may seem to you, gentle reader, the superlative part now awaits you. When Jacques left the monastery the housewives of the village had just put the potatoes of the morning meal on the fire. The water had just started to simmer, when he returned.

—Jos. J. Raymond.

TAI GYVENSIU

Tąsa nuo 3čio pusl.

—Ačiu, bro....

Bet senis Vinkšna išputė akis ir užspringdamas:

—Gerai, broli! Tu mus maitinsi bet ir tam nėra garantijos — prižiurėsi, bet užmiršai įterpti, kad ir musų vaikus auginsi, leisi į mokslus...

—Už trobas... supuvusias... ir 1½ haktarò žemės ir tiek pat ganyklų... išlaikyti tave su boba, nes esi dar ne visiškai susenęs, ir tai jau pakanka... Bet, broli, ką tu kvailioji! Juk angelus danguje Dievas užlaiko!—pasakė pagaliau juokdamasis, tiesiai į brolio akis žiurėdamas ir nuduodamas nesuprantąs, ką Jonas norėjo pasakyti. Tuo jis labai užgavo brolio savimylą, jį pažemino ir pasityčiojo. Juk Jonas teturėjo penkiasdešimtį, o jo žmona vos trisdešimt trečius ėjo!... Dar galėjo visko buti. Dar galėjo Jonas auginti ne vieną dukterį ir ne vieną sunų. Jonas staiga pašoko ant kojų ir paraudęs, kaip vėžys, subliovė taip, kad vos mergaičių lavonėliai neišvirto iš grabelių ir visiems giedoriams kinkos suvirpėjo:

—Svolačiau! — užmaurojo jis ir ištiesė ranką į savo bobą — kuo ši blogesnė už tavo nudžintru....

—Tai gyvenk sau sveikas ant 3 haktarų ir baigiančiose išlakstyti pavėjui trobose!— užtrenkė Andrius ir su savo sunumis išdžiovė laukan.

—Tai gyvensiu! — jam įpėdin surėkė Jonas.

TIKROJI TIESA.

—Tamstos neteisingas pasas.

—Netiesa, pone! Pasas visai teisingas, tik aš nėsu tas, kuris įrašytas pase.

PARDAVIMUI

4 šeimom, 14 kambarių namas, yra pagerinimų ir ekstra lotas netoli lietuvių bažnyčios ir biznio. Kaina nuženminta kad sutvarkius palaikas. Matykite Michael Smerznak (Real Estate Pardavėjas) Ansonia, Conn. Tel. 3087

Naujausi

TEATRAI

Atgimimas
4 aktų tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 7 vyrai, 2 moterys. 50c

Divorsas
3 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoj. Lengva statyti. Lošia 6 vyrai, 4 mot. ... 50c

Palangos Ponaitis
3 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoj. Lošia 4 moterys, 7 vyrai 50c

Šventadarbiai
Vieno akto tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 3 m., 1 vyrai. 25c

Žemės Rojus
3 veiksmų komedija iš Amerikiečių gyvenimo. Lošia 5 vyrai ir 4 moterys 50c

DU BAILIU — 1 akto komedija. Lošia 2 moterys, 3 vyrai 15c
"KRYŽIOKAS" — 2 atidengimų komedija. Lošia 2 vyrai 15c
GRAFAS KAIMIEČIO BERNU — 6 aktų komedija. Lošia 9 vyrai ir 3 moterys 25c
RYTŲ PILIS — drama 5 aktuose, Lošia 9 vyrai, 5 moterys ... 35c
UŽKEIKTA MERGELĖ — 4 aktų pasaka. Lošia 5 v., 2 m. 15c

REIKALAUKIT DABAR!

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

SPARE TIME STUDY

By Joseph J. Hertmanowicz

(Continued from last issue)

Biography and History.

Biography is always interesting reading, for believing that all men are created equal, we naturally wonder why there is so much inequality among men in relation to wealth, to influence, to power, to honor, and to social position. It is this secret of failure and of success that intrigues us, and reading biography we unconsciously or consciously seek the points of differences between the great men and ourselves, and therein lies the immediate benefit of reading of biographies. But this is not all.

The life and work of every individual is so interwoven with the life and work of all other men in the community that it inevitably affects the pattern of the whole. Communities, for this reason, differ one from another as do individuals in relation to wealth, to influence, to power, to honor and social position, and here, too, there is a valid reason for the status. And as the nations are made of communities, and mankind of the nations, the social position of each era depends upon the men who enter into its making. And, as individuals exert influence upon the social pattern of a community, so, also one generation affects the destinies of future generations, and constitutes a cause of continual changes in the life of mankind.

The chain of continual changes makes what is called History. Readings in history serve the same purpose in relation to one's nationality, as the reading in biography serve in relation to ones self — they disclose the reasons for inequality of nations in relation to wealth, to influence, to power, to honor and social position. Hence, a Lithuanian should know the history of his people, and the history of the world, and in the study of history seek the reason for the past and present conditions of his race, and draw his conclusions as to the best possible way of attaining a brighter future.

For the American born Lithuanians, who are not familiar with the Lithuanian language, the following works will be of great help, namely:

"Man and Culture," by Clark Wissler, Cromwell, 1923.

"Culture and Cultural Trends," by R. E. Parks.

"Cultural Evolution," by C. A. Elwood, Century, 1927.

"Intellectual Development of Europe," by J. W. Draper, Harper, 1915.

"The Living Past," by F. S. Marvin, Oxford, England, University Press, 1905.

"The Evolution and Progress of Mankind," by H. Klaatsch, Stokes, 1923.

"A History of Warfare of the Science with Religion," by A. D. White, Appleton, 1905.

Culture comprehends mental development of man, — intelligence, knowledge. And knowledge derived from verified human experience is called science. The following works deal with the development of science:

"A Short History or Science," by W. T. Sedgwick and H. W. Tyler, Macmillan, 1929.

"Makers of Science," by D. M. Turner, London: Oxford University Press, 1925.

"The Development of Sciences," by L. L. Woodruff Yale University Press, 1928.

"Keeping Up with Science," by Edwin E. Slosson, Harcourt, 1924.

"The History and Prospect of Social Sciences," by H. E. Barnes, Knopf, 1925.

"History of the Planetary System from Thales to Kelper," by J. L. Dryer, Cambridge, England, University Press.

"A History of Astronomy," by A. M. Clerke, London: Black, 1925.

"History of Astronomy," by W. W. Bryant, London, Mathuen, 1903.

"Essays on Historical Chemistry," by T. E. Thorpe, London, Macmillan, 1923.

"A History of Chemistry," by J. C. Brown, London, Churchill, 1913.

"Three Centuries of Chemistry," by I. Mason, London: Blackie and Son, 1925.

"Introduction of Historical Geology," by W. J. Miller, New York, Van Nostrand, 1926.

"The Story of Geology," by A. L. Benson, Cosmopolitan Book Corporation, 1927.

"Earliest Cosmologies," by W. T. Veblen.

"History of Physics," by F. Cajory, Macmillan, 1899.

"Short History of Physics," by H. Bucklay, N. Y., Van Nostrand, 1927.

(To be continued in a coming issue)

"The History of the Lithuanian Nation and its Present Aspiration," by Kunigas Antanas Jasaitis, The Lithuanian Catholic Truth Society, 1919.

Retrospect and Prospect," by Dr. J. Szlupas, 1920.

"Lithuania, Past and Present," by E. J. Harrison, London: Fisher Unwin, 1921.

"Historical Outline on Lithuania," by Joseph J. Hertmanowicz, Chicago, 1921.

"Lithuania, in the Nations of To-Day — The Baltic and Caucasian," pages 137 to 166, by John Buchan, N. Y. Houghton, Mifflin Co., 1923 and

"History of Lithuania, by Joseph J. Hertmanowicz, in the Lithuanian-American Chamber of Commerce Bulletin for 1930, 8 pages only, comprehending the cause of the ever changing fortunes of the nation.

"Lithuania, The Awakening of a Nation," by Abe Meyer Benedictsen, published in Copenhagen, Denmark, in 1924.

There are numerous other papers, published in the English language, affecting various problems of the Republic of Lithuania, which, however, are of interest only to statesmen, shaping the modern history of the world.

In the Lithuanian language the most extensive history of Lithuania is:

"Lietuvos Istorija," by Simonas Daukantas, comprehending the period of the Grand Duchy of Lithuania, and the ancient times.

"Budas Lietuvių ir Žemaičių," by Simonas Daukantas, comprehending national characteristics of the people.

"Lietuvių Protėviai," by Dr. John Szliupas, is a speculation as to the origin of the Lithuanians, as are "Trakiškos Studios" by Dr. Jonas Basanavičius.

"Lietuvos Tauta," by Dr. Jonas Szlupas, published in 1904, and Maironio "Lietuvos Istorija," published in 1906, cover the history of Lithuania to the respective times.

Historic literature on Lithuania in Polish, Russian, German and French languages is very extensive, and only such institutions as the University of Lithuania may ever be able to collect all the historical material on that country and present it in a series of work that will exhaust the whole field. For a general reader the works herein mentioned will suffice to give an adequate knowledge of the past and present destinies of the nation.

The destinies of the Lithuanian nation were always closely related with the destinies of other nations and entered into the making of the international pattern. Hence, every Lithuanian should be familiar with the history of the world, in order to understand well the history of his own country. And as historical literature is very extensive and beyond the power of any individual to know it all, it becomes necessary to select a few works that cover the most interesting points of the whole. The following work will answer the purpose:

"The Outline of History," by H. G. Wells, N. Y.: Macmillan, 1926.

"The Ancient History," by Charles Rollin.

"Roman Empire," by Edward Gibbon.

"Medieval and Modern Times," by James Harvey Robinson, Ginn and Co.

"Reading in European History," by James Harvey Robinson, Boston, Ginn, 1924.

"The New History," by James Harvey Robinson, N. Y., Macmillan.

"The Beacon Lights of History, by John Lord, N. Y.: Wm. H. Wise and Co., 1921, 8 Volumes.

By far more interesting than the political history is the history showing how man has attained the present cultural standards. The outstanding works on this subject are:

"Primitive Culture," by E. B. Taylor, London: John Murphy, 1903.

"Man of the Old Stone," by H. F. Osborn, Scribners, 1913.

"History of Human Society," by F. W. Blackmar, Scribners.

"Early Civilizations," by A. A. Goldenweisser, Knopf, 1922.

"The Mind of the Primitive Man," by F. Boas, Macmillan, 1916.

"Primitive Mentality," by Levi-Brul, Macmillan, 1923.

"The Natural History of Our Conduct," by Ritter and Bailey, Harcourt, 1927.

"Primitive Man as Philosopher," by P. Radin, Appleton, 1927.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

WORCESTER, MASS.

Skaitydamas "Laisvę" iš lapkričio 7, 1930, randu kokio tai bolševikiško "Tėmytojas" parašymą apie "Bolševikiška ir Tautišką Sriovė." Man ne gaila, kad tas žmogelis yra gyrių puodas, ir taip pat negaila, kad jis savo sėbrus neteisingomis žiniomis informuoja. Bet kada bando meluoti ir vartoti vardą organizacijos, kaip SLA., tai už tai turiu atsiliepti ir pasakyti teisybę. Štai "Laisvei" tilpusi melaginga žinia:

"Spalių 19 d. buvo skaitlingos diskusijos apie SLA. surengtos SLA. 57 kuopos."

Visi Worcesterio tautybės dėsnių prisilaikantis lietuviai žino gerai, kad SLA. 57 kp. nė kokių diskusijų dar nerengė.

Bet aš girdėjau, kad koks tai nebuvęs ir dar negimęs "Darbininkų Susivienijimas" rengė diskusijas. Turbut musų progresistai diskusuoja kaip sutverti tokį "Darbininkų Susivienijimą," kurio iki šiai dienai dar nepajėgia sutverti. Ar ne, jųs komunistai, lengva, griauti, bet sutverti, nėra jusų...

Mes tautininkai nesigirsime taip kaip jųs. Bet žiemos sezono gale, galėsim pasverti, kurie daugiau nuveikėm dėl savo tautos labo.

Ar senai ties 29 Endecott St. musų progresistai laižė tą savo Butėną? žinomą kaip Butėnas važinėdamas po Europą gavo pasaulio lekciją, tai beabejonės persitikrino, kas yra lietuviški komunistai ir sugrįžęs į šią šalį nebesutiko grįžtė į "Laisvės" obazą. Nes jis pamatė, kad yra per žema. Manieko stebinančio "Tėmytojas" ant Butėno nepasako. Gal visiems yra žinoma, kad gyvenimas yra mokslainė, kuoilgiau gyveni, tuo daugiau mokiniesi. Tarpe šeiminiško gyvenimo visko pasitaiko.

Mat musų komunistai gavo pusėtinai gerai, patrinti per Adv. Ig. Barkų laike teismo, SLA. 318 kp. ir 358 kp. prieš bolševikai valdomą kuopą tai SLA. 57 kuopą. Tad jie ir dabar dar negali pamiršti.

Ant galo kas link trijų kuopų veikimo, aš turiu pasakyti "Mind your own business."

Sako: "Visas jų užsiėmimas, tai bolševikus šmeižti."

Atsiprašau! Mes ne jusų rųšies, mes skaitom yra labai žema apie "tamstas" kalbėti.

318 kp. korespondentas.

KENOSHA, WIS.

Operetė "Čigonai" gerai atlikta.

Lapkr. 16 d., 4 val. po pietų, German-American svetainėj, SLA. 216 kuopos "Dailės Ratelis," statė scenoj operetę dviejų veiksmų "Čigonus." Publikos prisirinko pilna šioji didžiulė salė, nors buvo tą pačią dieną bažnytinėj svetainėj, Kliubo parengimas, vienok Dailės Ratelis" savo darbštumu sutraukė skaitlingą publiką. Buvo suvažiavę ir iš Racine, Wis., ir Waukegan, Ill. lietuvių pažiurėti operetės.

Negiriant "Dailės Ratelio," bet turiu pasakyti, jog veikalas atlikta-perstatyta gerai. Publika labai patenkinta ir dėkinga rateliečiams už suteiktą progą ir suruošimą šio programo. Pageidaujama, kad Kenoshiečiai atvažiuotų su tuo veikalu į Racine ir Milwaukee, Wis. Iš to parengimo liks pelno ir gauta virš dešimties naujų dainininkų. Valio "Dailės Ratelis! — Geriausių pasekmių tolimesniam veikimui.

—Kenoshietis.

RACINE, WIS.

Maskaradų balius.

Turners Hall, šv. Kazimiero Draugija buvo surengusi Maskaradų balių, lapkričio 15 d., vakare. Publikos galėjo susiėiti daugiau. Patartina šiai draugijai darbuotis pagal išgalę, ruošiant įvairius vakarus.

Parapijos svetainėj buna bazarai kas sekmadienio vakarais. Prašau lietuvių, kurie mano užsiprenumeruoti "Sandarą" ir kitus lietuvių laikraščius, išskyrus komunistų, kreiptės šiuo adresu, del visų mielai pasižadu patarnauti.

M. Kasparaitis,
1200 Herrick Ave.,
Kenosha, Wis.

DETROIT, MICH.

SLA. 352 kp. vakaras.

Lapkričio 9 d., Lietuvių svet. įvyko SLA. 352 kp. vakaras su geru pasisekimu visais žvilgsniais. Programas susidėjo iš vaidinimo trijų aktų komedijos "Prieš vėją nepapusi" ir muzikalės dalies, kurią išpildė jaunuoliai. Pirmiausiai pagriežė ant smuiko du dalykėlius Br. Linkus, gana vikusiai. Bet antru kartu išėjęs sudainavo dvi dianas, butent: "Geismai ir svajonės" ir "Kam šėriau žirgėlį." Tai beveik publikoj stebuklai pasidarė ir už tai plojo tam jaunuoliui visu entuziazmu. Ir ištikrųjų yra už ką ploti. Vaikas 12 metų, o dainuoja tokiu aukštu balsu, kaip geras supranas. Paskui paskambino dvi mergaitės pianu duetą, butent: Olga Budvidaitė ir Mirga Motuzaitė. Irgi puikiai išėjo ir už tai jaunuolės gavo katučių nuo publikos. Trečias, broliai Stanevičiai: Jonas smuikavo, o Vladas pianu palidėjo. Šis jaunuolis jau taip smuiką vartoja, kad šiame vakare nuo klausytojų nusipelnė artisto vardą ir aš tikiu, kad nuo šio laiko bus mažai koncertų surengta Detroite be Jono Stanevičiaus.

Prieš lošimą ir pertraukose griežė SLA. 352 kp. Benas, J. Gugiui vadovaujant. Tenka pasakyti, kad šis vakaras buvo smagiausias Detroite, šiame sezone. Publikos taipgi atsilankė skaitlingai ir išvisko matėsi pasitenkinimas.

Vietos amerikonų spauda.

Po Vytauto penkių šimtų metų mirties paminėjimo, spalio 26 d. visuose vietos dienraščiuose tilpo trumpi pažymėjimai apie Vytautą ir lietuvius. Gi lapkričio 9 d. "Detroit Free Press" patalpino dešimties lietuvaičių paveikslus, dalyvavusių Vytauto minėjime, tautiškuose rubuose, su tinkamu aprašymu.

Lapkr. 11 d., kapio karo užbaigimo paminėjimui, "Detroit Free Press" surengė radio programą, kuriame dalyvavo dvidešimts aštuonios tautos. Lietuvą reprezentavo p-lė Sofia Žukauskaitė — sopranas, kur sudainavo "Kur bakužė samanota" ir porą kitų. Ant rytojaus, tame pačiame laikraštv tilpo p-lės S. Žukauskaitės paveikslas ir tinkamas aprašymas.

Garbė p. S. Žukauskaitei už lietuvių vardo kelimą amerikonų tarpe.

—"S." Korespondentas.

Kensingtonas.

Lapkričio 14 d. įvyko Kliubų ir Draugijų Susivienijimo susirinkimas. Narių atsilankė vidutiniai. Nesmagi žinia gauta, kad vienas narys mirė, butent, Jokubas Uselis. Jis, turbut seniausias iš lietuvių buvo Kensingtone. Mirė sulaukęs 96 metų amžiaus. Reikalauta ir išrinkta grabnešiai ir sargai prie grabo. Sirgo Valenta ir Jankauskas. Dabar jau atsimaldavo. Šiuo laiku Susivienijimo ligonių nėra. Susivienijimas yra nutaręs duoti paskolą nariui ant pirmo mortgyčio. Kadangi formališkai iš narių dar niekas neatsikreipė, paskola liko nesuteikta. Susirinkime Tarvidai per Ivanauską pareikalavo paskolos. Sakoma buk Tarvidų namas vertas šešių tukstančių dolerių. Tikrino, kad galima duoti ant to namo paskolą. Išrinko komisiją ir kartu su valdyba įgaliota apžiurėti namą r peržiurėti popieras duodant paskolą.

Susivienijimas buvo prisidėjęs surengti Oak Forest ligoniams pietus. Komisija pranešė, kad pietai su programu suteikta ligoniams. Atskaita tilpo laikraščiuose. Pinigai likę bus išdalinta ant Kalėdų ligoniams. Pagirtinas draugijų darbas, kad neužmiršta ligonius aprupinti, daiktais. Atmokėta ligoniams pašalpa; tuomi susirinkimas ir baigėsi. Ateinantis susirinkimas bus priešmetinis. Jis bus svarbus, kiekvieno nario ir narės pareiga atsilankyti.

A.a. Jokubo Uselio laidotuvės.

Jokubas Uselis mirė lapkričio 12 dieną, sulaukęs 96 metų amžiaus. J. Uselis gyvendamas Kensingtone per keletą desėtkų metų turėjo daug pažįstamų draugų ir todel daug pažįstamų bei draugų jį atlankydavo. Velionis buvo gražiai parėdytas dukters Šedvilienės namuose. Mačiau daug gėlių. Laidotuvės įvyko lapkr. 17 d. Suvažiavo daug mašinų, jų buvo apie penkias dešimtis. Iš namų palydėjo į Visų Šventų parapijos bažnyčią. Čia atsibuvo pamaldos. Po pamaldų velionis buvo palydėtas į šv. Kazimiero kapines. Iškilmingai J. Uselis buvo palaidotas. Tas šermenis ilgai atmins, kurie tik matė.

—Korespondentas.

PITTSBURGH, PA.

Minėjimas 10 metų sukaktuvių Vilniaus praradimo.

Pasidarbavus SLA. 3-čio apskričio komitetui, spalio 26 d., tapo surengtas paminėjimas metų sukaktuvių nuo to laiko, kada Želigovskis užgrobė Vilnių. Pakilus uždangai, tuojaus šv. Vincento choras, po vadovyste J. L. Senulio sudainavo Amerikos Himną ir Vanagaičio "Mes be Vilniaus nenurimsim" ir keletą kitų dainelių. Po to apskričio pirmininkas J. K. Mažiukna paaiškino šio vakaro tikslą. Jis pasakė, kad nors visa Lietuva tą dieną apvaikščiojo spalio 9 d., bet mes turėjome prisitaikyti prie aplinkybių ir todel turėjome surengti kada galima. Toliaus buvo pakviestas K. Savickas smuiko solo, pianu akompanavo M. Virbickiutė. K. Savickas muziką taip pamylėjo, kad užbaigęs High School, dabar vien tik muzikos mokinasi.

Toliaus kalbėjo P. Dargis, kuris papasakojo apie Vilniaus įkurėjo kung. Gedimino sapną, kurį išaiškino Krivų-Krivaitis, kad DLK. Gediminas įkurs pilį, kurį bus garsi visame pasaulyje (rodydamas į Gedimino paveikslą, kuris specialiai buvo pakabintas ant scenos). Taip p. Dargis plačiai kalbėjo apie Vilniaus įkurimą ir kaip lenkai jį užgrobė.

Toliau vėliai tėsėsi muzikalis programas: p. Grinienė su dukrele Virginija, V. Pauliukite ir pittsburgiečių mylimas dainininkas, A. Sadauskas. Visiems solistams išskyrus Grinienę su dukrele pianu palydėjo Milda Virbickiutė.

Taipgi buvo ir piano solo, skambino, rodos, svetimtautė, kurios pavardės neteko sužinoti. Toliaus griežė orchestras ir Šv. Vincento vienų vyrų ir maišytas choras sudainavo visą eilę dainelių ir pabaigoje Lietuvos himną.

Pabaigoje buvo renkamos aukos padengimui lėšų, kurių surinkta $32.32. Apmokėjus iškaščius, likusieji bus pasiųsti Vilniaus Vadavimo Komitetui per Dr. D. Alseiką. Žmonių buvo prisirinkę pilna svetainė.

Dėkavojam visiems dalyvavusiems artistams, p. Senuliui ir choristams. Garbė ir kun. Vaišnorai, kuris pavėlino bažnytiniam chorui dalyvauti lietuvių tautiškoje šventėje.

—J. Virbickas.

PITTSBURGH, PA.

ALT. Sandaros kuopų Sąryšio metinis posėdis bus panedėlio vakare, gruodžio 8d., 1930 m., L. M. D. svetainėje, pradžia 8 val. vakare.

Šiame posėdyje bus renkama nauja valdyba 1931 metas ir nustatymas programo 1931 metams. Taigi ir yra kviečiami visi Sandariečiai jame dalyvauti.

Sandaros Sąryšios Sekr.,
J. Virbickas.

Sandaros Sekretoriaus Maršrutas

A. L. T. S. Centro Sekretorius, p. Antanas Žukas, pagal Sandaros Seimo tarimą, pradeda lankyti lietuvių kolonijas rytinėse valstijose Sandaros reikalais.

Jo maršrutas yra sekantis:

Lapkričio mėn.

25 ir-26 d.—Norwood, Mass.
27, 28 ir 29 d. — Montello, Mass.

Gruodžio mėn.

5 ir 6 d. — Lawrence, Mass.
7, 8, 9 ir 10 d. — Boston, Mass.
13, 14 ir 15 d. — Providence, R. I.
18 ir 19 d. — Stamford, Conn.
20, 21, 22 ir 24 d. — New Haven, Conn.
27 ir 28 d. — White Plains, N. Y.
30 ir 31 d. — Bridgeport, Conn.

Sausio mėn.

Nuo 2 iki 10 d. — Brooklyn, N. Y.
11 ir 12 d. — Newark, N.J.
13 ir 14 d. — Paterson, N. J.
15, 16 ir 17 d. — Kearney, N. J.
18 ir 19 d. — Bayone, N. J.
20, 21 ir 22 — Easton, Pa.
24, 25, 26 ir 27 d. — Philadelphia, Pa.
29, 30 ir 31 d. — Baltimore, Md.

Vasario mėn.

3, 4 ir 5 d. — Shenandoah, Pa.
6 ir 7 d. — Minersville, Pa.
8 ir 9 d. — Kingston, Pa.
10 ir 11 d. — Binghamton, N. Y.
12, 13 ir 14 d. — Scranton, Pa.
15, 16, 17, 18, 19 ir 20 d.— Wilkes Barre, Pa.
21, 22, 23 ir 24 d. —Pittston, Pa.
26, 27 ir 28 d.—Pittsburgh, Pa.

Kur tik galima, viršminėtose vietose Sandariečiai ir visi tautiškos sriovės žmonės yra prašomi surengti bile vieną iš tai kolonijai paskirtų dienų viešas prakalbas, arba bent stengtis sušaukti kaip galima didesnį susirinkimą iš gerų lietuvių, kur butų galima plačiai pakalbėti apie veikimą ateityje musų organizacijose ir abelnai tautiškoj dirvoj.

Del tolesnių informacijų rašykit Sandaros Centrui.

A. L. T. S. Cent. Valdyba.

Labai didelės! Labai pigios! Labai gražios!

Kalėdoms Dovanos

Negali buti gražesnės ir malonesnės Kalėdinės dovanos už gražią ir naudingą knygą. Ypatingoji dailioji literatura labai tinka Kalėdų Dovanoms. Štai musų pasiulymas (tik ką gautos iš Lietuvos knygos):

BAJORŲ GUŠTA

Romanas, parašytas talentingo rašytojo. Kas nori meilės intrygas sužinoti, perskaitykite šį romaną. Puslapių 155, kaina 75c.

MANO MAŽASIS TROTTAS

Francuzų literaturos akademijos vainikuotas romanas. Pilniausį francuzų tautos romantiškumą rasite šioj knygoj. Pusl 144, kaina 75c.

TRYS ŠIRDYS

Jack Londono romanas. Apie rašytojo kurinius žino visas pasaulis. Apysaka dviejuose tomuose — 390 puslapių. Kaina $1.50.

GYVENIMO DUMBLE

Garsusis S. E. Vitaičio romanas—apysaka. Realio Amerikos lietuvių gyvenimo aprašymas supintam žavėjančiam romane. Juo toliau skaitai šią apysaką, juo labiau nori skaityti. Ypatingai moterų mėgiama knyga. Puslapių 364, kaina $2.00.

Visos šios penkios knygos sudaro 1,053 puslapius ir reguliarė jų kaina yra $5.00. Bet trumpam laikui, tik iki Kalėdų galite gauti visas šias knygas tik už $3.00, su musų apmokamu prisiuntimu.

GYVENIMO DUMBLE apysakos turime jau visai nedaug ir neužilgo nebus galima jos gauti nei už kelis dolerius vieną egzempliorių. Kurie norėtų šią visame lietuviškame pasauly pagarsėjusią apysaką įsigyti, tai prieš Kalėdų šventes galite nusipirkti popiero apdarais, dviejų dolerių vertės knygą tik už $1.25 su prisiuntimu.

Užsakymus su pinigais siųskite šiuo adresu:

PARAMA
307 W. 30th Street, New York City.

Old Country Club Brewery
P. BAUMILA, Sav.
Išdirbu visokios rušies toniką ir pristatau į visokius parengimus. Taipgi ant pareikalavimo pristatau ir į kitus miestus.
118 Bay State Road
Telephone 23968
METHUEN, MASS.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. Park 3491
ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Ceder 6771

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS
Telefonas: Park 7984

Telefonas South Boston 1058
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas ir Juozas Kapočiunas Savininkai.
Studebaker — Erskine
Sales Room, 549 East Broadway
Servce Station, 1 Hamlin St. and Eighth St.
SOUTH BOSTON, MASS.

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777
Stubos Telefonas So. Boston 1463-J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Parduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prieinamiausią kainą. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius. O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
258 Broadway So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 4486

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atskirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER MASS.

CHICAGOJE

ROŽIŲ ŽEMĖ

Tavorščiai dar neturi čarterio, o jau tveria kuopas savo susivienijimui. Jiems niekas nepavidėtų, jeigu jie neskriaustų darbininkus. Kas gali užtikrinti ir garentuoti pinigus, kuriuos tavorščiai iškaulis iš darbininkų, kaipo mėnesinę mokestį? Jiems pasiseka išgauti pinigus iš darbininkų. Iš gavę laiko prie savęs tam tikrą laiką, paskui?... Darbininkai turėtų apsisaugoti nuo tavorščių, nesiduoti save apgauti, kurie norite pasilaikyti prie Susivienijimo. Teko man sužinoti, kad tavorščiai išrinko komisiją, kurį eina per namus ir kalbina narius prie raudono Susivienijimo. Pakalbina, gražiai jiems pakalba, o paskui duoda ant tam tikrų blankų pasirašyti. Nevienas nesirašykite ir nevienas nesiduokite apgauti, kurie norite pasilikti prie Susivienijimo. Tokiems tavorščiams paimkite šluotą. Man jau teko nugirsti iš tavorščių kalbant, kad jiems nepasisektų čarterį įregistruoti, jie narius suviltus priglaustų prie Prieglaudos Amerikoje.

"Bedarbiams" aukos

Tavorščiai mulkina ir išnaudoja bedarbius. Jie čia buvo surengę prakalbas prisidengę bedarbių skraiste. Kalbėtoją buvo parsikvietę Bimbą. Tas navatnas, iportuotas sutvėrimas pasakė agitatyviską "spyčių," pasigyrė vargstąs del bedarbių. Buvo renkamos aukos. Maniau sau jau tos aukos teks bedarbiams. Bet kas tau, praėjus kelioms dienoms, Puszemaitis pasigyrė gazietoje, kad iš tų aukų teko penkinė Bimbai, dalis teko garažui, o kitas atidavė partijai. Ot tau ir lygybė. Rengė prakalbas bedarbiams, o kas naudojas. Kitą kartą bedarbiai turėtų apsisaugoti, kad panašiai tavorščiai nepasielgtų su bedarbiais.

Tavorščiai savo naudai, pradėjo laikyti atdarą ir garažą. Nori, kad daugiau užeitų bedarbių, o paskui iš jų pasižvėjoti aukų. Išnaudoja bedarbius visokiais budais, kol gali. Ar ilgai jiems taip teks mulkinti bedarbius?

Šiuo laiku yra daug bedarbių. Iš visur daug yra paleistų darbininkų. Sakoma šiuo laiku tas dirba, kuris nusiperka darbą. —R.

Bunko party labdarybės tikslui

Sandaros šitinė kuopa rengia Bunko Party dėl sušelpimo skurde esančiųm bedarbių. Įvyks gruodžio 10 d., Sandaros svet., 3236 So. Halsted St. Pradžia 8 v. vak. Bus gražių dovanų ir skanių užkandžių. Bilietas tik 50c. Visi, kurie tik užjaučiatė nelaimingą padėtį esančių bedarbių, esate maloniai kviečiami atsilankyti į šį parengimą. Tuomi turėsite sau smagumą ir sušelpsite nelaiminguosius.

—Sandarietė.

PASIKORĖ LIETUVIS

Pereitą antradienį, tai yra 18 lapkričio, pasikorė lietuvis L. Kancevičius. Saužudybė įvyko 4449 S. Halsted St., kur jisai tarnavo, kaipo namų sargas—janitor.

Kas do priežastis privertė L. Kancevičių nusižudyti, neteko sužinoti. —Reporteris.

Atvažiavo iš Lietuvos

Švedų Amerikos Linijos motorlaiviu "KUNGSHOLM" lapkričio 3 d. sugryžo lietuviai keleiviai, kurie birželio 27 d. išplaukė kitu šios Linijos motorlaiviu "GRIPSHOLM" Ekskursija į Lietuvą, grižusių tarpe yra šie:

Krungelevičienė M. į Waterbury, Conn.

Krungelevičius J. į Waterbury, Conn.

Krungelevičiutė O. į Waterbury, Conn.

Krungelevičiutė M. į Waterbury, Conn.

Jablonskis Jul. į Philadelphia, Pa.

Pukas V. į Brooklyn, N. Y.

White St. į Chicago, Ill.

Krupovienė O. į Bronx, N.Y.

Matukienė O. į Baltimore, Md.

Čekanauskas Leo. į Kanadą.

Goldblatienė C. į Brooklyn, N. Y.

Pasiremiant Linijos mandagiu patarnavimu lietuvių keleivių skaičius kas kart vis didėja ir didėja Švedų Amerikos Linija keliauti. Tas parodo, kad lietuviam patinka jų dideli, greitųs, nauji ir moderniški laivai, kuriais ir Lietuvos paštas vežamas. Šį syk į Jungtines Valstijas Amerikos, Švedijos grafas ir grafienė Folk Bernodotte, atvyko pasiviešėti Amerikoj. Grafienė Bernadotte yra buvusi Estelle Manville.

Rep. V. M.

M. KASPARAITIS SUGRĮŽO

Užpereitą nedėldienį sugrįžo iš Lietuvos plačiai žinomas visuomenės darbuotojas ir nenuilstantis sandarietis Martinas Kasparatiis. Ponas Kasparaitis tiek pripasakojo naujanybių, kad mes visi tuoj norėjome buti Lietuvoje. Jojo pranešimai tiek mus suidomino, kad mes pradėjome taip garsiai kalbėti, kad net maněme, jog visas pasaulis apie tai žino ir todel užmiršome ir į laikraštį pažymėti. Tai mažai kada taip pasitaiko tokios klaidos. Bet ką padarysi, — mes iš klaidų ir mokinamės. Einant prie dalyko, reikia pasakyti, kad ponas Kasparaitis labai gerai atrodo po vakacijų. Bet tenka abejoti ar p. Kasparaitis taip jaučiasi, kaip atrodo. Mat jis nuvažiavęs į Lietuvą sulaužė "nekaltų bernelių" testamentą ir kaip tu dabar žmogus gerai gali jaustis, palikęs gražiąją pusę.

Apie p. Kasparaičio patirtus įspudžius butų galima labai daug prirašyti, bet kadangi "Sandaroje" eina jojo dienynas, taigi skaitytojai gali pasekti jojo pergyventas valandas Lietuvoje ir todel čia nesileidžiame į platų aprašymą.

Taigi, mes džiaugiamės susilaukę savo nenuilstančio darbuotojaus ir linkime jam laimingai sulaukti mylimąją pačiutę, kuri, rodos, bėgyje kelių mėnesių rengiasi čia pributi. —Draugas.

BRUOŽAI

Nėr tur but to chicagiečio, kuris nepažintų p. Jono Vaišvilo, tikrai gero sandariečio ir visuomenės veikėjo. Jis dar nevedęs ir vis didžiuojasi "Nekaltų Bernelių" stonu. Bet štai kad jis gavo visus reikalingus kreditus iš gerai žinomos Metropolitan Life Insurance Co. ir pradėjo toj įstaigoj darbuotis. Nėra nei abejonės, kad jam seksis jo naujame darbe. Tai žmogus, kuris turi visur įtekmę ir pasitikėjimą pilnoje to žodžio prasmėje. Gero pasisekimo broliuk.

Taigi, pereitą sekmadienį turėjo progos gėrėtis tukstančiai chicagiečių musų "Birutės" dainomis per radio, p. Budriko krautuvės valandoje. Iš tikrų žinovų girdėjome, kad iki šiol kiek chorų dainavo, nei vienas negali susilyginti dainavime kaip kad Birutė, už ką užsitarnauja dabartinis vedėjas p. Yozavitas daug pagarbos. Birutė dar kartą visus patikrins per savo koncertą, gruodžio 14 dieną.

ŽIOPLIAI

BIZNIS

Dvi kumutęs susitarę
Aiskriminę atidarė.
Jos pradėjo tuoj mąstyti,
Kaip čia biznį padaryti.
Viena sako "vyrus šaukti,"
Kita sako "reik palaukti."
Jog dar niekas neįrengta
Ir munšeinė neužbaigta.
Tuoj subruzdo abi dirbti,
Kad tą mulą greit išvirti,
Viena pečių smarkiai kuria,
Kita paipą bačkon duria.
Tuojaus kvorta pritekėjo,
Kita galvą linkterėjo.
Vieną kartą dar iškoškim
Ir abidvi pasipuoškim,
Viena nosį molevoja,
Kita kojas jau kilnoja,
Tuoj pradėsim boliavoti.
Štai jau vienas atmaklenio
Ir į duris pabarbeno,
"Eik įleisk tu tą svietį"
Ir užfundik antrą, tretį,
Nepamiršk jo pamylėti,
Kaire akia pamirksėti.
Abu mulo išsigėrę,
Viens į kitą pažiurėję,
Jurgis siekia ja bučiuoti,
Boba nenor pasiduoti.
Jon's įeina įsigėręs,
Paipą rankoj nusitvėręs,
Jurgis taip jau nusigando,
Kad nei durų neberanda.
Jonas Jurgį mušt pradėjo,
Boba skirti juos norėjo,
Ką čia dabar reik daryti,
Kiap juos laukan išvaryti.
Jonas Jurgiui kailį "ėda"
Boba mato, kad jau bėda,
Tuojaus bonką pasitvėrė,
Jonui tiesiai žandan dėjo.
Jonas greitai laukan smuko,
Ir už kampo užsisuko,
Jurgis tada ją mylėjo
Ir dolerius ant stalo dėjo.

—P. Ministeris.

Apsigynimo nuo mergių komitetas

Tokis komitetas jau seniai gyvuoja, bet kad nebuvo reikalo pasirodyti, tai ir tylėjo. Bet dabar jau matosi gyvas reikalas apginti savo laimę. Nes jau panelės rengiasi atimti musų laimę ir išnaudoti mumis iki grabo lentos.

Taigi vyručiai kelkit savo plikes į aukštą ir garsiai sakykite NE! Jeigu kuris apsivestumete, tai štai kas jus laukia: Parėjęs iš darbo turėsi anglių parnešti, pečių pakurti, stubą iššluoti, indus suplauti, šunį palakinti, lovas pakloti, žmonai kojas apauti ir pėdę atiduoti. Magaryčioms dar peklos gavęs eisi gulti, o tavo pačiutė eis "bridžiaus" lošti.

Jos sako: "mes nieko daugiau nereikalaujame nuo jųs, tik apsiveskit." Reiškia, noni turėti užtikrintą "meal ticket." Ypatingai joms yra labai svarbu, kuris turi daugiau pinigų, kad galėtų kolektuoti. Taipgi jos visai nekalba apie jokias perskiras nei ten kokius užlaikymus. Reiškia, nieko daugiau tik apsivesk, o paskui jau sužinosi, kiek turi laimės ir laisvės. Suprantame, uždirbtus pinigus turėsi atiduoti. Jeigu nenorėsi gražiuoju, tai per teismą priteis, o jeigu nemokėsi, tai eisi į džėlą, kaip mulas į mainas ir dirbsi. Gi tavo pačiutė nebus "lonesome," nes ji turės tą patį "boy friend" kaip ir prieš vestuves. O, vyručiai, to obolio skonis kartus, nes kurie paragavo, visi vaiposi ir kartais meta, bet pabėgti toli negali.

Draugučiai, jeigu kurio dar nepagavo iki 25 metų, tai laikykitės prie Kazimieriečių susadiės, nes tai yra vienintėlė draugija, kurios nariams nereikia turėti jokius reikalus su aismanu, milkmanu, laundrimanu, mailmanu, inšiurinsmanu, gesmanu, policmanu, firemanu, lojariu, plumberiu, džiodžiu, drugistu, shoemekeriu ir dženitoriu.

PS. Jeigu kuri jau akis veda į pagundą, ją užriškit ir kreipkitės prie "Apsigynimo Komiteto."

—Pats "Nekaltasis."

DAR VIENA LAIMĖ PITSBURGIEČIAMS!

Teko patirti, kad Pittsburge lankysis Lietuvos Operos dramatiškas tenoras p. K. Kraučiumas. Jis yra buvęs amerikietis, kuris atvyko į Ameriką sutvarkyti savo reikalus ir gavęs progą, sustoja ir Pittsburge ir bus jojo koncertas lapkričio 23 dieną, LMD. svetainėje. Taigi tas ir duoda laimės pittsburgiečiams išgirsti ir pasigėrėti jojo puikiai maloniu balsu. Tad visi mylinti dainas ir muziką, nepraleiskite neišgirdę dainuojant p. Kraučiuną, nes gal daugiau neturėsime kitos progos. Visi dalyvaukime šiame Kraučiuno koncerte. —J. Virbickas.

Garsinkitės "SANDAROJE"

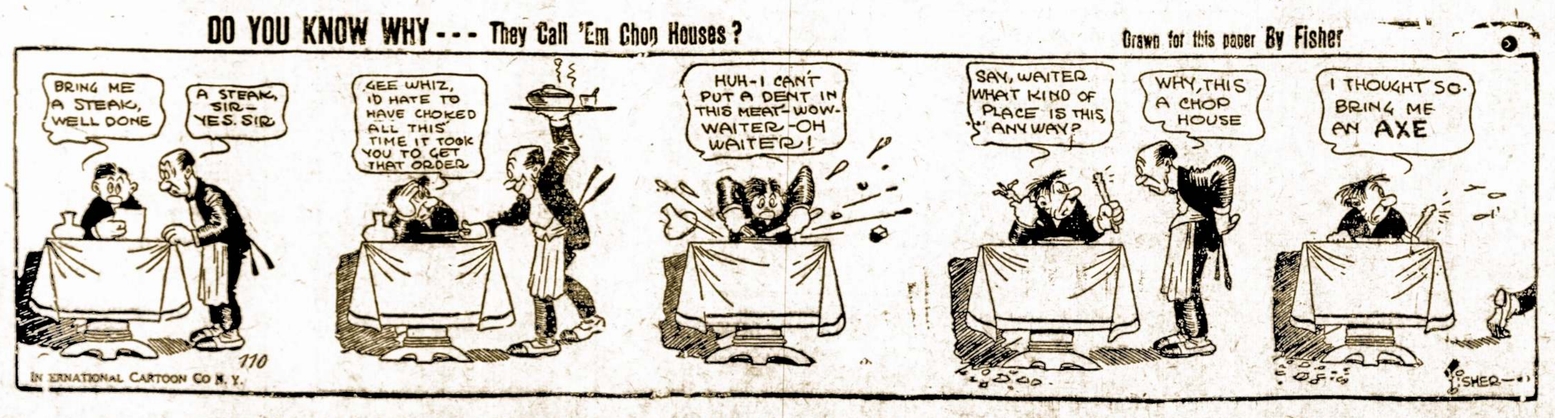

PADĖKAVONĖS IŠPARDAVIMAS

TĘSIASI ABEJOSE

Peoples Furniture Kompanijos Krautuvese

ŽEMOS KAINOS ANT

Radio ir Rakandų

Yra daleistina kiekvienam įsigyti tinkamas namų reikmenis ir turėti linksmiausius laikus Padėkavonės Dienoje ir daug metų toliaus.

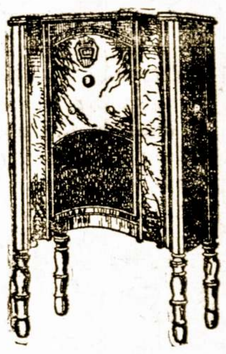

NAUJOS MADOS 1931 METŲ PHILCO RADIO

Pilnai įrengtas dailiausiame kabinete kaip paveikslas parodo, su screen grid tubom ir viskuo, kaina ant lengvų išmokėjimų **$88.00**

Kitų standard padarymų elektrikiniai radio pilnai įrengti po **$49.00**

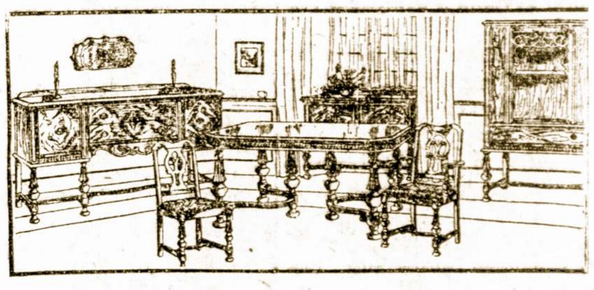

SEKLYČIOMS SETAI

Valgomojo kambario setai parsiduoda už pusę kainos. Šie 7 šmotų puikaus padarymo ir nubaigimo riešuto medžio valgomojo kambario setai susidedanti iš 6 pėdų padidinančio stalo ir 6 kedžių **$75.00** vertės, dabar po **$39.75**

SEKLYČIOMS SETAI

Padaryti tvirtai ir dailiai Peoples nuosavoje dirbtuvėje per patyrusius darbininkus. Pasirinkimas dailaus Mohair skirtingų spalvų 2 šm. už 3-čia kedė del pritaikimo **$27.50** **$82.50**

KRAUTUVĖS ATVIROS ANTRADIENIO, KETVIRTADIENIO IR ŠEŠTADIENIO VAKARAIS

SOUTH WEST SIDES LARGEST STORES
The Peoples Furniture Co. Inc.
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
EVERYTHING For The BETTER HOMES

4177-83 ARCHER AVE. cor. RICHMOND ST — 2536-40 W. 63rd ST. & MAPLEWOOD AVE.

4177-83 Archer Ave., Cor. Richmond St. Lafayette 3171

2536-40 W. 63rd St. Cor. Maplewood Av. Hemlock 8400

Chicagoje

SLA. 208 KUOPOS VAKARAS

SLA. 208 Moterų Kuopos pirmas ir nepaprastas vakaras įvyksta sekmadienį, lapkr. 23 d., 6 val. vak. gražiam Steuben Club Ball Room, 188 W. Randolph St. Tą dieną kuopa apvaikščios 15 metų egzystavimo pirmutinės Moterų Draugystės ir tur but ne klysiu sakydama, kad tai buvo viena iš pirmųjų SLA. Moterų Kuopų visoj Amerikoj. Ši kuopa yra atsižymėjusi savo labdarybės darbais, ypatingai šelpiant Lietuvoj esančias našlaičių prieglaudas, kurių naudai yra rengiama kiekvieni metai keli vakarai, kur darbščios narės visuomet sugeba padaryti gražaus pelno. Žinoma, reikia pasakyti ačiu duosniai publikai, kuri noriai lanko musų vakarus. Kas duoda kuopietėms energijos ir toliaus darbuotis. Į šį musų kuopos pokylį kviečiam visus širdingai atsilankyti, nes kai bus vienas iš labai nepaprastų vakarų. Musų sumani pirmininkė p-lė L. Gaiziatė žada turėti nepaprastai gražų programą. Jai pagelbsti musų gerai žinomos darbuotojos ponia J. Zimontienė, p. O. Kirienė ir kitos. Tokiu budu galima tikėtis visiems turėti labai gerus laikus prie skanių pietų, trumpo programo ir labai geros musų jauno M. Yozavito muzikos. Taigi visi esat širdingai kviečiami nepamiršti atsilankyti sekmadienį, lapkričio 23 d., 6 v. vakare.

—S. M.

Bendras SLA. kuopų vakaras

Ruoškimės iškalno; te buna jis pasekmingu.

Toks privalėtų buti visų musų nusistatymas. Parodykime, jog SLA. Chicagos apielinkėj gerai gyvuoja ir sutartinai veikia.

Susirinkime į kruvą, pažinkime račiau vieni kitus ir bendrai nusitarkim ką veiksim netolimoj ateity.

Sausio 1 m. 10 d., Lietuvių Auditorijoj įvyksta visų SLA. kuopų vakaras. Jame rasime progos pasilinksminti, pašokti ir išklausyti programos. Laike vakarienės bus pareikšta keletas minčių apie musų organizaciją, bendrus darbus ir kovas: ką atlikom ir ką turėsim dar atlikti. Skaitlingam bury gimsta daugiau upo ir entuziazmo. Chicagos SLA. nariai privalo pirma arčiau susipažinti, nes tik tuomet bus darbas pasekmingesnis. —S.

PRANEŠIMAS

Šiuomi šaukiamas **Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos** susirinkimas, kuris atsibus Universal State Bank Club'e, 814 W. 33rd St., penktadiney, lapkr. 28 d., 8:30 val. vakare.

Šį syk pasitikima skaitlingo nariais susirinkimo, nes randasi keletas svarbių klausimų išsprendimui. — **Dr. A. L. Graičunas**, sekretorius.

CHICAGOS MIESTAS

Chicagos miestas, — Amerikos lietuvių sostinė. Čia randasi virš šimto tukstančių lietuvių. Šiomis dienomis susitvėrė "Kupiškėnų Kliubą." Sumanytojais šio kilto-naudingo darbo yra plačiai amerikiečiams žinomas per 18 metų Jonas Kulis. Chicagoje randasi labai daug kupiškėnų, kurie tam darbui pritarė ir susirašė virš 50 asmenų.

Lapkričio 15 d. įvyko pirmas susirinkimas ir tapo išrinkta valdyba iš šių asmenų: pirmininku — Dr. A. L. Graičiunas, Vice-pirm. — pharmacistas M. Čiurlis, iždininku — Dr. J. Kulis, raštininku ir organizatorium—Jonas Kulis. Taipgi prisidėjo aptiekorius J. Kulis, agrikulturistas Petras Kulis ir aptiekorius St. Petrulis.

Mėnesinės ducklės 10c arba $1.20 į metus. Kupiškėnų kliubas dar neturi įstatymų bei patvarkymų, bet tiek galima pasakyti, kad jojo tikslu yra, kad suorganizuoti visus kupiškėnus į vieną draugiją. Nedaro skirtumo, kur jie gyvena: Amerikoj, Kanadoj, Meksikoj ar kitur, vistiek gali priklausyti. Kupiškėnų kliubo užduotim yra, kad reikalui prisiėjus, butų galima vieni kitiems prigelbėti morališkai ir medžiagiškai. Reiškia, visi už vieną, vienas už visus.

Taigi šiuomi mes ir atsišaukiam į visus kupiškėnus, kad stotumet visi į šį kliubą. Brangus Kupiškėnai! Stokit visi kaip vienas petys į petį, pasirodykime, kad mes esame kilčys ir susipratę žmonės. Kupiškėnų noras ir užduotis yra, kad įsteigus Kupiškio mieste viešą knygyną ir jį palaikius, kad visos Kupiškio apielinkės lietuviai galėtų juomi naudotis ir jie bus mums dėkingi ir džiaugsis, kad jie turi savo brolius kupiškėnus Amerikoj, kurie jų neužmiršta.

Kupiškėnų kliubas yra bepartyviškas. Jam neapeina kokio kas įsitikinimo bei pažvalgų — visi gali priklausyti. Taigi nors esame išsiblaškę po visą Ameriką ir kitus kraštus, bet mes visi galime priklausyti prie vienos organizacijos — Kupiškėnų Kliubo.

Rašykitės visi kupiškėnai ir siųskite mokestis po 10c. į mėnesį arma $1.20 į metus, šiuo adresu: **Kupiškėnų Kliubas**· 3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PS. Visos informacijos teikiamos veltui.

—Jonas Kulis.

SUGRĮŽO J. P. VARKALA

Šiomis dienomis sugrįžo iš Lietuvos p. J. P. Varkala. Kadangi jis yra vietos Lietuvių Vaizbos Buto sekretorium ir jam buvo pavesta Vaizbos Buto prezidento p. J. J. Elias tartis su Lietuvos valdžia reikale pasaulinės parodos, tai jam sugrįžus, ponas Elias sušaukė į Hamilton Kliubą vaizbos buto narius, dvasiškiją ir laikraštininkus, kur buvo išklausytas sekretoriaus p. Varkalos pranešimas ir buvo plačiai kalbėtasi apie busiančią Chicagoje 1933 metais pasaulinę parodą ir apie abelnus lietuvių ir Lietuvos reikalus.

Iš visų kalbų matėsi didelis pasiryžimas Chicagos lietuviuose kooperuoti su Lietuvos Ministeriu Vašingtone p. B. K. Balučiu, visuose parodos reikaluose.

ĮSTEIGTA BEDARBIŲ KOMITETAS

Lapkričio 17, Lietuvių Auditorijos mažojoj svetainėj buvo "Naujienų" pirm. p. Grigaičio laiškais išsišauktas susirinkimas delei įsteigimo bedarbius šelpti komitetą. Susirinkime dalyvavo 29 ypatos, didžiumoje naujieniečiai. P. Grigaitis atidarydamas susirnikimą, paaiškino jojo tikslą ir kad jis buvo šaukiamas laiškais, kurių išsiuntinėta apie 80.

P. Grigaitis raportuoja, kad i "Naujienų" bedarbių fondą pinigų surinkta $83.21. Išmokėta $5.71, fonde randasi $77.50. Kam jie laikomi ižde, pirm. nepasakė. Toliaus apkalbėta steigimą Bedarbiams Šelpti Komitetą. Pasirodžius reikalingu, tuojaus buvo patiekta iškalno pagamintą sąrašas, kas turi but išrinkta į pastovų komitetą. Nors ir radosi pasipriešinimas, bet kitos išeities negalėjo buti, kadangi tas jau buvo iškalno suplenuota. Taigi į tą komitetą įėjo naujieniečiai ir jiems artimi žmonės. Bet kad pridengus vienpusiškumą, tai ir tapo padarytas tarimas, kad visi dalyvavusiems tame susirinkime butų skaitomi komiteto nariais.

Mano supratimu, kuomet net buvo šaukiami taip sakant visuomenės veikėjai, nors buvo šaukti tik naujieniečiai ir jiems artimi žmonės, tai turėjo but sudarytas tik laikinas komitetas ir ateityje sutraukti daugiau žmonių ir tuomet tas svarbus darbas butų buvęs daug našesnis. Dabargi jis yra siauras ir negalės atlikti, to ką butų galėjęs atlikti, jeigu butų patvarkytas platesniu keliu einant. "Naujienos" kviesdamos tokį svarbų veikėjų susirinkimą, net nedrįso ir "Naujienose" paminėti. Tas daugeliui yra nesuprantama.

—Buvęs Susirinkime.

LIETUVIŲ VALANDA

Pereitą sekmadienį, lapkr. 16 dieną iš stoties WCFL. nuo 1 iki 2 val. po pietų buvo labai įvairus programas: Budriko orkestra sugriežė keletą gražių šokių, Birutės choras sudainavo labai gražiai ir keletas kitų dainininkų palinksmino klausytojus. Butų malonu, kad daugiau tokių koncertų butų. Budriko korporacija deda visas pastangas, kad programai butų įvairus ir kad visiems patiktų.

Ketvirtadieny dainuos nauji kontestantai iš radio stoties WHFC nuo 7 iki 8 v. vakare ir kaip teko nugirsti, kontestantams akompanuos Sauris.

—Girdėjęs.

KUČIŲ VAKARIENĖ

Sandaros 75 kuopa rengia KUČIŲ VAKARĄ, gruodžio 24, 1930, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., prasidės žaislai ir pasikalbėjimai 8 v. vakare, vakarienė ir programas lygiai 9:30 val. vakare, o 10 val. sulauksime Kalėdų Dieduką su dovanomis, kuris apdalins visus: senus, jaunus, didelius ir mažus. Gi 75 kuopos ponios ir panelės pateiks nepaprastai skanią vakarienę.

Taigi, kurie mylite smagiai praleisti laiką, įsidėmėkite ir atėjus laikui — Kučių vakarui, visi dalyvaukite. Rengėjos užtikrina, kad ši vakarienė bus viena iš puikiausių. Ši kuopa retai ką rengia, bet kuomet surengia, tai kiekvienas dalyvis ilgai neužmiršta ir progai pasitaigius vėliai dalyvauja. Nekurie dalyvavę šios kuopos bankete, apie 5 metai atgal, Mildos svet., dar ir dabar mini ir jau rengiasi dalyvauti Kučių vakarienėje. O tie, kurie dar neturėjote progos šios kuopos parengimuose, tai bus gera proga persitikrinti.

Taigi, nepamirškite Kučių vakaro, Lietuvių Auditorijoj.

RADIO VALANDA

Kaip paprastai, taip ir pereitą pirmadienio vakarą teko išgirsti lietuvišką programą per Radio, kuris yra teikiamas rupesniu vienos didžiausios lietuvių rakandų krautuvės, Peoples Furniture Kompanijos. Programas buvo labai puikus ir yra begalo malonu klausytis.

Taipgi teko sužinoti, kad sekantį pirmadienio vakarą taip pat bus puikus programas iš stoties WHFC. nuo 7 iki 8 val. vakare. Taigi turintieji radijus, nepamirškit užsukti ant virš paminėtos stoties.

—Rep.

Krautuvė Pardavimui

Taipgi tinkama mažom išdirbystėm. Gyvenami kambariai užpakalyj. Prieinama nuoma. Kreipkitės adresu.

2918 South Canal Street

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojame Laidotuvėms Gėlėmis.
3324 So. Auburn Ave.

LOVEIKIS
Kvietkininkas
NUSKINTOS KVIETKOS
Pristatome į visas miesto dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai.
3316 S. Halsted St., Chicago
Phone Boulevard 7314

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
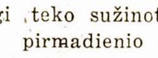
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Phone Yards 5423
J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street
CHICAGO, ILL.

Universal Restaurant

Skanus Valgymai
Kepta Vištiena
750 W. 31st St.
Netoli Halsted Street
A. A. NORKUS Sav.

GRABORIAI

J. PAWLOWICZ, A. L. J. F. RADŽIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje

Laidotuvėse patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti: todel kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.
Ofisas: **668 West 18th Street,**
Telephone Canal 6174
Skyrius: **3238 So. Halsted St.,**
Telephone Victory 4088

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas
J F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

Tel Yards 1138
Stanley P. Mažeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago

Phone Boulevard 5203
I. J. ZOLP
Graborius
Privatiškas Ambulansas. Automobilių patarnavimas visokiuose reikaluose dieną ir naktį
1646 West 46th Street
Chicago, Ill.

Tel. Commodore 1270
W. ADAMOVIČIA
LIETUVIS GRABORIUS
Pirmos Klasės Balsamuotojas ir Pigiausias Graborius visoj Chicagoj.
Patarnauja dieną ir naktį.

S. D. LACHAVICZ
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Telephone Cicero 5927

J. LULEVIČIUS
Graborius ir Balsamuotojas
3103 So. Halsted St. Chicago
Telephone Victory 1115

Patarnauju laidotuvėse visose miesto dalyse. Moderniška koplyčia veltui.

ADVOKATAI

A. A. ŠLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiesty
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Corner Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

ADVOKATAI

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

JOSEPH J. GRISH
ADVOKATAS
4631 So. Ashland Ave. 2nd fl.
Telef. Boulevard 2800
Residencija
6515 So. Rockwell Street
Telef. Republic 9723

John Kuchinskas
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telefonas Canal 2552
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 vak.

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 So. LaSalle St., Room 2001
Telephone Randolph 0331—0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Dr. J. J. Kowarskis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St., Suite 3.
Phone Prospect 1028
Rez. 2359 So. Leavitt Street
Phone Canal 2330
Ofiso val.: 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Nedėliomis pagal sutartį

A. L. Davidonis, M.D.
4910 S. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio.

DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS—X-RAY
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį.
Telefonai:
Ofiso—Lafayette 5820
Namų—Grovehill 2940
4193 Archer Ave. Chicago, Ill.

Phone Hemlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
Gas Extraction
Valandos: 9 ryto iki 9 v. vakaro
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val.
6558 So. Western Ave.

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
Persikėlė į naują vietą po nr.
1545 West 47th Street
Šalia Depositorių banko, skersai nuo Peoples banko, arti
Ashland Avenue,
CHICAGO, ILL.

Tel. Victory 3687
DR. J. P. POŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas **3133 South Halsted Street**
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v., apart antradienio ir šeštadienio.
Res.: **6504 South Artesian Avenue**
Phone Hemlock 2374
Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų, antrad. ir šeštad. nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Pullman 8484
DR. J. ETERNO
PHYSICIAN AND SURGEON
Office Hours: 8 to 9 A. M.
1 to 3; 6 to 8 P. M.
Sunday 9 to 11 A. M.
240 E. 115th St. Chicago, Ill.

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2417 West 63rd Stree
(arti Western Ave.)

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 rytą.
Rez.: **6640 S. Maplewood Ave.**
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. M. T. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisai:
4601 South Ashland Avenue
Tel. Boulevard 7820
Valandos: 6 iki 8 vakare
2423 West Marquette Road
Tel. Prospect 1930
Valandos: 2 iki 4 po pietų
Nedėliomis tik pagal sutartį.
Rezidencija:
6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

Ofiso: Tel. Virginia 0036
Rez.: Tel. Van Buren 5858
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4142 Archer Ave., Chicago.
Val.: nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 v. ryto.

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3147 South Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 v. dienos ir
nuo 2 iki 9 val. vakare.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave ir Damen Ave.
Val.: 1—3 v. po pietų ir 6—8 v. v.
Telephone Brunswick 4983
Namų Telef. Brunswick 0597
Ultra-violėtinė šviesa ir diathermia

DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos:
nuo 1 iki 3 p. p. ir nuo 6 iki 8 v. v.
Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Phone Victory 2514
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8:30
Nedėliomis pagal sutartį
3252 South Halsted Street

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS
3252 South Halsted Stree

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
Valandos:
Nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Canal 2118
Ofiso valandos nuo 6 iki 8 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted Street
Rezidencija:
4193 Archer Avenue
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų.
Norintieji matyti prieš piet, pašaukite telefonu
Phone Lafayette 0098

Žiurėk! Skaityk! Įsitemyk!
NETIKĖTAS BARGENAS
Pigiai parsiduoda gerai įrengtas Restaurantas ir 15 išfornišiuotų kambarių. Kadangi randasi arti prie dirbtuvų centro, tad ir biznis geras. Priežastis pardavimo—turiu apleisti Chicagą.
ATSIŠAUKITE
2113 So. Halsted St., Chicago Ill.